Ազգ
Azg
armenian daily
5 ԱՊՐԻԼ 2001 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 62 (2266)

Ցույցեր Անկարայում՝ ընդդեմ Էջեւիթի կառավարության

ԱՆԿԱՐԱ, 4 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքիայի բոլոր ծայրերից ժամանած ազատ արհմիությունների հազարավոր ներկայացուցիչներ այսօր Անկարայում բողոքի ցույց արեցին ընդդեմ Բյուլենթ Էջեւիթի կառավարության քաղաքականության՝ կապված տնտեսական ճգնաժամից երկիրը դուրս բերելու խնդրի հետ:

Բողոքի գործողության մասնակիցները պահանջում էին հանդիպում վարչապետ Էջեւիթի հետ: Մերթընդմերթ ցուցարարները եւ կարգուկանոնի պահապանները հայտնվում էին դիմակայության եզրին: Այսպես, կառավարության շենքից Էջեւիթի դուրս գալու պահին Անկարայի բնակիչներից մեկը դրամարկղային սարք էր նետել նրա ետեւից:

Փետրվարին Թուրքիան ճարակած տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրել է ազգային արժույթի՝ թուրքական լիրայի արժեզրկմանը գրեթե 90 տոկոսով, համատնտեսական ցուցանիշների խախտման, արժեզրկման աճի եւ զանգվածային կրճատումների:

ՔԻ ՎԵՍԹ

Ռ. Քոչարյան. «Մղոններ չեմ կտրել պրոպագանդա անելու կամ համանախագահներին դաս տալու համար»

Դատելով Հ. Ալիեւի ելույթից՝ ԼՂ հարցի վերջնական կարգավորման համար տարիներ են անհրաժեշտ

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ապրիլի 3-ին Ֆլորիդա նահանգի Քի Վեսթ քաղաքի Հարրի Ս. Թրումենի փոքրիկ սպիտակ տանը ԱՄՆ պետքարտուղար Փաուելն առանձին-առանձին, ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահ երկրների՝ ՌԴ-ի, ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի ներկայացուցիչներ Ն. Գրիբկովի, Ք. Քավանոյի եւ Ժ. Ժ. Գայարդի մասնակցությամբ հանդիպումներ է ունեցել նախագահներ Ալիեւի եւ Քոչարյանի հետ, որոնց ավարտին ԱՄՆ պետքարտուղարը, Ադրբեջանի եւ Հայաստանի առաջնորդները հանդես են եկել ԶԼՄ-ների համար հայտարարություններով: Եթե Փաուելն ու Քոչարյանը խոսել են 1-2 րոպե, ապա Ալիեւը՝ կես ժամից ավելի: Ադրբեջանի նախագահը ներկաներին պատմել է «հայ-ադրբեջանական հակամարտության», «հայկական ուժերի իրականացրած էթնիկ զտումների», Խոջալուի, ԵԱՀԿ գագաթնաժողովների, «մեկ միլիոն փախստականների», «քսան տոկոս տարածքների գրավման» եւ շատ այլ բաների մասին, որոնք ուղղակի առնչություն չունեն ներկա բանակցությունների հետ: Նախագահ Քոչարյանի ելույթը եղել է կարճ, հստակ. «Ես վստահ եմ, որ այս սենյակում գտնվողները լավատեղյակ են եւ հակամարտության պատմությանը, եւ ներկա կարգավիճակին: Ֆլորիդա ժամանելով մղոններ չեմ կտրել պրոպագանդա անելու կամ համանախագահներին դաս տալու համար: Ոչ, ես այստեղ եմ եկել կառուցողական աշխատանք տանելու, որպեսզի գտնենք կարգավորումը»: Ապա Փաուելը մի նախադասությամբ եզրափակել է. «Շնորհակալություն շատ կարճ ելույթի համար», ինչը ենթադրել է տալիս, որ հերթական անգամ նախկին ՊԱԿ-ի աշխատակից եւ քաղբյուրոյի անդամ Ալիեւն իր ելույթով պարզապես ձանձրացրել է ունկնդիրներին:

Տես էջ 2

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

«Գրգռված» հարց ու պատասխան ԱԺ-ում

Ազգային հիմնահարցերով մտահոգված ԱԺ պատգամավոր Ռուբեն Գեւորգյանը, որը կառավարությանը հարցերով գրեթե երբեք չի «անհանգստացրել», երեկ վարչապետին հարց ուղղեց, թե որպես վարչապետ եւ որպես իշխող քաղաքական ուժի ղեկավար արդյոք իր դիրքորոշումը հստակ արտահայտելո՞ւ է Ֆլորիդայում ընթացող բանակցությունների ելքից հետո: Անդրանիկ Մարգարյանը պատասխանեց, թե ինքը նրանցից չէ, որ պիտի թույլտվություն խնդրի արածների, անելիքների համար: Անմիջապես հետեւեց Ռուբեն Գեւորգյանի ռեպլիկը, թե վարչապետը պարզապես քաղաքական սեփական դիրքորոշումներ է արտահայտում: «Յուրաքանչյուրը խոսում է այն մասին, ինչի մեջ ինքը մասնագիտացած է», պատասխանեց վարչապետը:

Որոշ ժամանակ անց կրթության եւ գիտության նախարար Էդուարդ Ղազարյանին այլընտրանքային կրթության մասին հարց ուղղեց Դավիթ Հովհաննեսը: Պատասխանը, սակայն, չբավարարեց պատգամավորին, եւ նա զարմանք հայտնեց, թե ինչու է նախարարն իր հարցին «գրգռված» պատասխանում: «Իմ կարծիքով չկա գրգռվածության աստիճանը որոշող որեւէ սարք», պատասխանեց նախարարը, իսկ երբ ամբիոնից իջնելուց հետո Դավիթ Հովհաննեսը փորձեց բացատրություն ստանալ, նախարարը զայրացած ելավ նստած տեղից եւ հայտարարեց, թե իրենց աշխատանքները տեռորի է ենթարկվում: Եթե նախարարը չփոխեր նստատեղը, հավանաբար հերթական ձեռնամարտի ականատեսը դառնայինք:

Գ. Ա.

«Հոկտեմբերի 27-ի» գործից անհետացել են որոշ փաստաթղթեր

Անհետացած փաստաթղթերը կպարզաբանեին, թե ինչո՞ւ են խոշտանգվել մեղադրյալները

ՄԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Այսօր վերսկսվելու է «Հոկտեմբերի 27-ի» գործով դատավարությունը, որը երկարատեւ ընդմիջվել էր գլխավոր ամբաստանյալ Նաիրի Հունանյանին քրեական գործի նյութերին ծանոթանալու հնարավորություն ընձեռելու համար: Դատավարությունը վերսկսվելու է նրա ցուցմունքներով, սակայն, մեր ունեցած հավաստի տեղեկություններով, դատական նիստը այս անգամ էլ տեղի չի ունենա, քանի որ հանրապետությունից բացակայում են տուժողների իրավահաջորդների ներկայացուցիչներ, փաստաբաններ Մարինե եւ Տիգրան Ջանոյանները: Դատավարության ավելի քան մեկամսյա ընդմիջումը մենք նույնպես ծառայեցրել ենք գործի նյութերի ուսումնասիրմանը, ստորեւ ներկայացնում ենք մի քանի նկատառումներ, որոնք քննարկելը մեր կարծիքով կպատասխանի այս գործի վերաբերյալ հասարակության մեջ ծագած բազում հարցականների:

Տես էջ 4

Մոլդովան դարձավ կոմունիստական

Մոլդովայի կոմունիստների առաջնորդ Վլադիմիր Վորոնինը երեկ երկրի խորհրդարանում տեղի ունեցած ընտրությունների արդյունքում դարձավ նախագահ: Նրա օգտին քվեարկեց 71 պատգամավոր: 1991 թ. անկախացումից հետո Վլադիմիր Վորոնինը Մոլդովայի երրորդ նախագահն է՝ Միրչա Սնեգուրից եւ Պյոտր Լուչինսկուց հետո: Վորոնինը 60 տարեկան է, 1994 թ.-ից Մոլդովայի Կոմկուսի առաջին քարտուղարն է:

Գնդակոծվել են Արաֆաթի գվարդիայի դիրքերը

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 4 ԱՊՐԻԼԻ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Իսրայելական զորքերը ապրիլի 4-ին ականանետներից գնդակոծել են Յասեր Արաֆաթի անձնական գվարդիայի դիրքերը Գազայի հատվածում, հաղորդում է «Ազատությունը»: Հարվածներն հասցվել են ի պատասխան հրեական Նեցարիմ բնակավայրի գիշերային ականանետային գնդակոծության:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Բացվեց ՀՌԱԿ «Քանաքեռ» ակումբի գրասենյակը

Ապրիլի 3-ին տեղի ունեցավ Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության «Քանաքեռ» ակումբի գրասենյակի բացումը: Արարողությանը ներկա էին ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը, վարչության անդամներ Գառնիկ Հովակիմյանը եւ Գագիկ Վարդանյանը:

Ռուբեն Միրզախանյանը մի խումբ նորագիր անդամների հանձնեց ՀՌԱԿ անդամատոմսեր: Շնորհավորելով ակումբի անդամներին գրասենյակի բացման կապակցությամբ, ՀՌԱԿ ատենապետն անդրադարձավ վերջին ներքաղաքական զարգացումներին, մասնավորապես բաշխիչ ցանցերի սեփականաշնորհման շուրջ ԱԺ-ում ծավալված քննարկմանը: Ընդգծվեց, որ կուսակցությունը, որպես ներքին քաղաքականության արդյունավետության կարեւորագույն պայման, շարունակում է դիտարկել օտարերկրյա ներդրումները գտնելով, որ գործարքները պետք է կայանան ելնելով տնտեսական նպատակահարմարությունից, այլ ոչ թե ամբոխավարական դեգերումներից:

Ելույթում նշվեց, որ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը հույս է հայտնում, որ ակումբն անհրաժեշտ քաղաքական աշխատանք կծավալի համայնքում:

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Սկիզբը էջ 1

Կրկին անդրադառնալով Ալիեւի ելույթին նշենք, որ նա շատ խիստ քննադատել է ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահներին, հատկապես նրանց ներկայացրած վերջին «ընդհանուր պետություն» բանաձեւը, որն Ադրբեջանի կողմից ընդունելու դեպքում, ըստ Ալիեւի, փաստորեն, «Լեռնային Ղարաբաղը ստանում է անկախություն»: Ընդհակառակը, ԱՄՆ պետքարտուղարը պատասխանել է. «Կարծում եմ դեռ վաղ է նման ենթադրություն անել: Բանակցությունները լինելու են շատ, շատ դժվար: Նախագահ Բուշը բանակցություններին հետեւում է շատ, շատ ուշադրությամբ, եւ ես վստահ եմ եթե ապագայում առաջընթաց լինի, ԱՄՆ նախագահը կցանկանար հանդիպել երկու նախագահներին: Բայց ես չգիտեմ դա կլինի այս շաբաթ, թե ապագայում»:

բանակցությունները տարվում են խիստ գաղտնի: Մենք շարունակում ենք մնալ մեր այն պնդումին, որ բանակցությունները տապալվելու են, քանի որ Ալիեւը եւ ադրբեջանական կողմն ուզում են այն, ինչ ունեցել են մինչեւ 1988 թվականը, եւ Ադրբեջանի նախագահի ելույթը հենց դրան էր հանգում:

Ամերիկյան առաջատար թերթերը արդեն անդրադարձ են կատարել Քի Վեսթյան բանակցություններին:

«Մղոններ չեմ կտրել պրոպագանդա անելու կամ համանախագահներին դաս տալու համար»

դարը շեշտել է ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի աշխատանքի կարեւորությունը: Ըստ Փաուելի, համանախագահող երկրներն աշխատում են միասին եւ համաձայն են պաշտպանել հակամարտության լուծման այն տարբերակը, որն ընդունելի է կողմերի համար: Ադրբեջանի առաջնորդը քննադատել է նաեւ Ռոբերտ Քոչարյանին, որը «կոշտ եւ ոչ կառուցողական դիրքորոշում է որդեգրել»: Ի դեպ, դեռ մի քանի ամիս առաջ բրիտանական «Ֆայնենշլ թայմսը» գրել էր, թե 1999 թ. հոկտեմբերին Քոչարյանը ԼՂ կարգավորման շուրջ Ալիեւի հետ համաձայնության էր հասել, սակայն, հետագայում, Հայաստանի նախագահը հրաժարվել էր: Քի Վեսթում նույն բանը կրկնեց Ալիեւը:

Ապրիլի 3-ին Քի Վեսթում տված ասուլիսում ԱՄՆ պետքարտուղարը պատասխանելով հարցին, թե հույս կա՞, որ բանակցությունների արդյունքում կլինեն նոր առաջարկներ, ասել է. «Կարծում եմ՝ կան մի շարք գաղափարներ: Որոշ գաղափարներ երկու նախագահներն արդեն քննարկել են համանախագահների, նախագահներ Շիրակի եւ Պուտինի հետ: Այնպես որ կան մի շարք գաղափարներ, որոնց մենք հետամուտ ենք, եւ ես կգերադասեի չորակավորել նոր առաջարկներ, հին առաջարկներ անուններով: Կան ընդհանուր տեսակետներ, կան տարաձայնություններ կողմերի միջեւ, եւ հետագա մի քանի օրերի ընթացքում մենք կքննարկենք դրանք»: Փաուելի այս պատասխանից ավելի են հիմնավոր դառնում փորձագետների այն տեսակետները, թե Քի Վեսթում հնարավոր է նոր առաջարկների հավանականությունը, միեւնույն ժամանակ նախորդ երեքը եւս շարունակում են մնալ օրակարգում:

ԱՄՆ պետքարտուղարին նաեւ այսպիսի հարց է ուղղվել. «Հնարավորություններ կա՞ն, որ բանակցությունների հաջողության դեպքում երկու նախագահները կժամանեն Վաշինգտոն՝ հանդիպելու Նախագահ Բուշին»: Փաուելը

Քի Վեսթի բանակցությունների նախօրեին փորձագետները նշում էին, որ եթե Ֆլորիդայից նախագահներ Քոչարյանն ու Ալիեւը մեկնեն Վաշինգտոն՝ հանդիպելու Ջ. Բուշին, ապա նշանակում է, որ երկու նախագահների հանդիպումներում ինչ-որ առաջընթաց նկատվել է: Հակառակ պարագայում կնշանակի, որ Քի Վեսթում գրանցվել է մոտավորապես այնպիսի առաջընթաց, ինչպես նախագահների նախորդ 15 հանդիպումներում: Իր հերթին, «Ազատություն» ռադիոկայանի թղթակիցը տեղեկացնում է, որ Ք. Փաուելը չի բացառել իր վերադարձը Քի Վեսթ, ինչը կարող է ընկալվել հաջողության նախանշան: Մեր կարծիքով, Փաուելի հնարավոր վերադարձը Քի Վեսթ կարող է նշանակել ոչ միայն առաջընթաց բանակցություններում, այլ նաեւ ընդհակառակը՝ բանակցությունները տապալվում են, եւ դրանք ձախողումից փրկելու համար է հենց ԱՄՆ պետքարտուղարը վերադառնում Հարրի Ս. Թրումենի փոքրիկ Սպիտակ տուն:

Անկախ նրանից, թե ինչ արդյունքներ կտան Քի Վեսթյան բանակցությունները՝ կգրանցվի՞ «դիվանագիտական ճեղքում», թե՞ դրանք կտապալվեն, մեզ համար դրանք առայժմ փակ են, քանի որ եթե ընդհանուր առմամբ ներկայացնենք ամերիկյան ԶԼՄ-ների դիրքորոշումը, ապա կարող ենք փաստել. ԱՄՆ-ի շահերի համար Հարավային Կովկասը կենսական տարածաշրջան է, ԱՄՆ-ին հետաքրքրում է Կասպիցի էներգակիրները, միայն ԼՂ հարցի կարգավորման դեպքում է հնարավոր այս տարածաշրջանը դարձնել բարգավաճ եւ ծաղկուն: Թերեւս արժե մեջբերել «Նյու Յորք թայմսի» «Փաուելը Կովկասի առաջնորդների հետ սկսում է նոր բանակցություններ» վերնագրով հոդվածի հետեւյալ հատվածը. «Պրն Քոչարյանը շարունակ գիտակցում է, որ իր նախորդը՝ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը գահընկեց արվեց ԼՂ հարցում կոշտ գծի հետեւորդների կողմից 1998 թ. ադրբեջանցիների կողմից «փուլ առ փուլ» տարբերակին հավանություն տալու համար: Այդ տարբերակի դեպքում հայկական ուժերը դուրս էին բերվում Ադրբեջանի գրավյալ տարածքներից, եւ փախստականները հնարավորություն էին ստանում վերադառնալ տուն»: «Նյու Յորք թայմսը» հիշեցնում է նաեւ, որ Քոչարյանի համար դժվար է գնալ լուրջ փոխզիջումների, քանի որ նա եղել է ԼՂ առաջնորդը»:

ԱՄՆ պետդեպարտամենտն ու ամերիկյան մամուլը Հայաստանի ու հայերի մասին տարածում են ապատեղեկատվություն

ԱՄՆ պետդեպարտամենտն ապրիլի 3-ին տարածել է Հայաստանի եւ Ադրբեջանի մասին համառոտ տեղեկանք, որը ծայրից ծայր ապատեղեկատվություն է: Հայաստանի մասին գրված է. «1989 թ. բնակչությունը կազմում էր շուրջ 3,6 մլն, սակայն շատ դիտորդների կարծիքով, այդ թիվը կտրուկ կրճատվել է լայնամասշտաբ արտագաղթի հետեւանքով: Անկախություն հռչակելուց հետո Հայաստանից հեռացել է ավելի քան 1,5 մլն մարդ, որի հետեւանքով բնակչության թիվն այսօր 2 մլն-ից պակաս է: Բնակչությունը միատարր է. հայերը կազմում են բնակչության 95, ռուսները՝ 2, քրդերը եւ մյուս ազգությունները՝ 3 տոկոս: Պետական լեզուն հայերենն է, այնուամենայնիվ բնակչության 40 տոկոսն օգտագործում է ռուսերենը»:

Ադրբեջանի մասին գրված է. «Ադրբեջանում բնակչությունը 8 մլն է, 90 տոկոսը ադրբեջանցիներ են, 3,2 տոկոսը՝ դաղստանցիներ, 2,5 տոկոսը՝ ռուսներ, 2 տոկոսը՝ հայեր: Պետական լեզուն ադրբեջաներենն է»:

Եթե գրում են, որ Հայաստանից հեռացել են ավելի քան 1,5 մլն հայեր, ապա արդարացի կլիներ գրել, որ Ադրբեջանից, շատ դիտորդների կարծիքով, 1989 թ.-ից հեռացել են 3-4 մլն ադրբեջանցիներ կամ Ադրբեջանի քաղաքացիներ: Այսօր, ըստ ադրբեջանական աղբյուրների, միայն Ռուսաստանում բնակություն են հաստատել 2 մլն ադրբեջանցիներ: Արտագաղթը բնորոշ է եւ Հայաստանին, եւ Ադրբեջանին, եւ Վրաստանին, եւ ԽՍՀՄ-ից անջատված մյուս հանրապետություններին: Որտեղի՞ց է պետդեպարտամենտի տեղեկատվությունը, թե Հայաստանում բնակչության 40 տոկոսն օգտագործում է ռուսերենը: Ոչ մի բառ չկա այն մասին, որ 1988-90 թթ. Ադրբեջանից տեղահանվել են ավելի քան 350 հազար հայեր, որոնք գաղթական դարձան ու տարրալուծվեցին ամբողջ ԽՍՀՄ տարածքում, փոխարենը գրված է, թե Ադրբեջանի բնակչության 2 տոկոսը, այսինքն 160 հազար մարդ, հայեր են: Ենթադրաբար նկատի են ունեցել ԼՂՀ-ն, որը 1991 թ. հռչակվել է անկախ հանրապետություն:

Նոր են սկսվել Քի Վեսթյան բանակցությունները, սակայն ամերիկյան առաջատար թերթերն արդեն հասցրել են տպագրել կողմնակալ, ադրբեջանամետ նյութեր: Մենք չենք կարող չենթադրել, որ այս ամենն արվում է նախագահ Քոչարյանի վրա ճնշումներ բանեցնելու նպատակով: «Նյու Յորք թայմսը» ապրիլի 3-ի համարում գրում է, թե «Լեռնային Ղարաբաղը զավթվել է Հայաստանի կողմից»: Թերթը իր ընթերցողներին հիշեցնում է նաեւ, որ «միսթր Քոչարյանը եղել է ԼՂ-ի նախկին վարչապետը»:

Հայաստանի իշխանությունները ու հայ ժողովուրդը պե՞տք է վերջնականապես հասկանան, որ ամերիկացիները կողմնակալ եւ երբեք չեն որդեգրի հայանպաստ քաղաքականություն: Նրանք անգլիացիների նման են, պետք լինի կասեն Բաքվի նավթը հայերի արյունից ծանր է կշռում:

Ռ. Հ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

«Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթը կվերահրատարակվի ապրիլի 7-ից

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ԱՊՐԻԼԻ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթը կվերահրատարակվի ապրիլի 7-ից, Արմենպրեսին այսօր հայտնեց թերթի գլխավոր խմբագիր Տիգրան Ֆարմանյանը: Նա նշեց, որ փոխվել է թերթի կարգավիճակը, ստեղծվել է «Հանրապետություն» ՓԲԸ, որի բաժնետերերի լիազոր ներկայացուցիչներն են ՀՀ նախագահի մամլո գրասենյակի, ԱԺ եւ ՀՀ կառավարության հասարակայնության հետ կապերի վարչության պետերը եւ ՀՀ կառավարությանն առընթեր տեղեկատվության եւ գրահրատարակչության վարչության պետը՝ ի պաշտոնե:

Տ. Ֆարմանյանը նշեց, որ սկզբնական շրջանում օրաթերթը լույս է տեսնելու 3,5-ից մինչեւ 4 հազար տպաքանակով: Կկատարվեն ձեւավորման, թեմատիկայի, ժանրերի հետ կապված որոշ բարեփոխումներ:

OTE-ի կատարած ներդրումների իսկությունը կասկածի առիթներ է տալիս

Ըստ ՀՀ կապի եւ տրանսպորտի նախարար Երվանդ Զախարյանի, Արմենտելը հայտարարել է, թե հայաստանյան կապի համակարգում 426 մլն դոլար է ներդրվել: Ներդրումների իսկությունը պարզելու նպատակով, հայտնի է, որ ստեղծվել է միջգերատեսչական հանձնաժողով: Այն նախապես կազմված է եղել հայկական կողմից երկու եւ OTE ընկերության 5 մասնագետներից: Վերջիններս, սակայն, ինչ-ինչ պատճառներով որոշ ժամանակ անց հրաժարվել են շարունակել համատեղ աշխատանքը եւ հեռացել են երկրից: Կապի նախարարի խոսքերով, հունական կողմը դժվարությամբ է ներկայացնում պահանջվող փաստաթղթերը, որը կասկածի տեղիք է տալիս: Այնուամենայնիվ 10 օրվա ընթացքում ստեղծվելու է նոր հանձնաժողով, որի շրջանակներում աշխատանքային խումբ կձեւավորվի: 15 օրվա ընթացքում խումբը կսկսի ստուգողական աշխատանքները:

Գ. Ա.

ՀՈՒՆԻՍԻՆ

Նախկին պետհանրախանութի տեղում կբացվի հայ-չինական առեւտրի տուն

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ԱՊՐԻԼԻ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունիսին Երեւանում կբացվի հայ-չինական «Դուն Ֆան» առեւտրի տունը: Հայկական կողմը ներկայացնում է «Երեւանյան լույսեր» հանրախանութ ՍՊԸ-ն, իսկ չինական կողմը՝ Խեյլունծզյանի նահանգի «Յուան Դա» արտաքին առեւտրատնտեսական ընկերությունը: Ներկայումս նախկին պետհանրախանութի շենքում, որտեղ կտեղավորվի առեւտրի տունը, կատարվում են վերանորոգման աշխատանքներ:

Ինչպես «Նոյյան տապանի» թղթակցին հայտնեց հայկական ընկերության տնօրեն Լիպարիտ Գրիգորյանը, հանրախանութին պատկանող 18 հազար քառ. մետրից չինական կողմը երեք տարի ժամկետով վարձակալել է 10 հազար քառ.մ օգտակար մակերես: Այսպիսով, նոր համալիրը կզբաղեցնի վաճառասրահների բոլոր 4 հարկերը եւ պահեստասենյակները: Պայմանագրի գլխավոր պայմաններից մեկն այն է, որ առեւտրական գործունեությունը կսպասարկի հանրախանութի կոլեկտիվը, այսինքն 200 աշխատակիցները չեն զրկվի իրենց աշխատատեղերից: «Դուն Ֆանը» մտադիր չէ իր գործունեությունը սահմանափակել չինական ապրանքների վաճառասեղանների բացմամբ միայն: Հիմնական նպատակն է դառնալ տարածաշրջանի մեծածախ մատակարար: Տեղական շուկան ընկերությունը լավ ուսումնասիրել է իր ներկայացուցիչ Գուան Կե Լեյի միջոցով, որը Հայաստանում է աշխատում հինգ տարուց ավելի: «Որակյալ չինական ապրանքներ գործնականում Հայաստան չեն հասնում, քանի որ մանր առեւտրականներին շահավետ չէ գնել թանկարժեք եւ որակյալ ապրանքներ: Իսկ մենք գործ ենք ունենալու անմիջականորեն արտադրողների հետ, ինչը թույլ կտա նվազեցնել որակյալ ապրանքների գնման գները», նշում է Գուան Կե Լեյը: Որակից բացի վաճառատունը մտադիր է ուշադրություն դարձնել եւ տեսականուն. «Մեզ մոտ կվաճառվի ամեն ինչ, սկսած ասեղից մինչեւ սննդամթերք», հայտարարեց Գրիգորյանը:

Համատեղ ձեռնարկության ծրագրերում է՝ բացել չինական խոհանոց, որը, ինչպես վստահ են սեփականատերերը, ժողովրդականություն կվայելի:

Մինչեւ համալիրի բացումը նախատեսվում է 10-20 մլն դոլարի ապրանք ներկրել:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային ցանցը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Ինչպես հայտնի դարձավ, Հանրապետական կուսակցությունն առաջ է քաշում ՀԺԿ-ի հետ համագործակցության վերանայման խնդիրը: Վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը եւ որոշ հանրապետական ներկայացուցիչներ հանդիպել են Ժողովրդական կուսակցության ղեկավար Ստեփան Դեմիրճյանի հետ եւ հստակ հայտարարել, որ եթե ՀԺԿ-ն չփոխի իր կեցվածքը, ապա իրենք ստիպված կլինեն որոշ քայլերի դիմել:

ՄԻՋԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

ՀՀԿ-ն դաշնակցից ձերբազատվելու վճռականություն է հայտնում

Որքանո՞վ են պատրաստ դրան երկու կողմերը

ՀՀԿ-ականները փաստորեն ակնարկում են, թե իրենց պահանջների չբավարարման դեպքում կգնան նաեւ դաշինքի պառակտմանը: Հիշեցնենք, որ այդ մասին **«Ազգին»** դեռեւս երեկ անորոշ ակնարկել էր նաեւ ԱԺ փոխխոսնակ Տիգրան Թորոսյանը՝ ասելով. «Գոնե այժմ լուրջ հետեւություններ ու քայլեր պետք է արվեն: Ինչի կհանգեցնեն այդ քայլերը՝ կերեւա մոտ ժամանակներս»: Ըստ էության նույնը կրկնեց նաեւ Անդրանիկ Մարգարյանը, որն առիթը բաց չթողնելով ԱԺ ամբիոնից քննադատեց ՀԺԿ-ի պահվածքը:

«Որոշ ուժեր այսօր փորձում են սեփականաշնորհման վերաբերյալ (չեմ ասում դեմագոգիայով զբաղվել) որոշակի խնդիրներ լուծելու համար ԲԷՑ-երի սեփականաշնորհումը ետ տանել, մոռանալով, որ այդ ուժերի մեծ մասը երկու-երեք ամիս առաջ ինձ է դիմել գոնե մեկ էլցանցում պետ, պետի տեղակալ կամ տեղամասի պետ ունենալու համար: Դրանք այն բոլոր կուսակցություններն ու պատգամավորներն են, ովքեր մեծ-մեծ խոսում են էլցանցերում գողության, թալանի մասին: Ես ստիպված եմ լինելու ուղղակի մեկ շաբաթ հետո այդ ուժերի խնդրանքով իմ կողմից էներգետիկայի նախարարությանն առաջարկված եւ նշանակված մասնագետներին ուղղակի ցուցակը ներկայացնել գերկորուստներով, որ այդ մարդիկ ունեցել են: Այդ ցուցակը կներկայացնեմ ԱԺ խմբակցություններին, որից հետո կտեսնենք այդ բուռն խոսացողների վերջն ինչ է լինելու»: Վարչապետը չպարզաբանեց, թե որ ուժերի մասին էր խոսքը, միայն ասաց, որ դրանք պարզ կդառնան միջոցառման իրականացումից հետո:

Թերեւս հիմա ՀԺԿ-ն լուրջ կվերաբերվի ՀՀԿ-ի հետ հարաբերություններին: Խնդիրն այն է սակայն, որ ոչ մի կողմն էլ պատրաստ չէ այսօր քաղաքական ուժերի հարաբերակցության նոր վերաբաշխումների: ՀՀԿ-ն այդ առումով առավել նպաստավոր պայմաններում է, կառավարությունն իրենն է գոնե այնքանով, որ պորտֆելների մեծամասնության տերն է եւ ինքն է պատասխանատու նրա գործունեության համար: Բայց դրանից նա առավել դյուրին է կարողանում հարաբերվել խորհրդարանում ներկայացված ուժերի հետ: «Կայունությունը» մշտապես սատարել է ՀՀԿ-ին կառավարության համար կարեւոր որոշումներ ընդունելիս: Եվ չնայած կորցրեց նախարարական պորտֆելներից մեկը, այժմ էլ շարունակում է սերտ համագործակցությունը: ՀՅԴ-ն նույն վաստակի համար իր հերթին ձեռք բերեց մեկ նախարարական աթոռ: Բավականին հեշտությամբ է ՀՀԿ-ն ազդում նաեւ անկախ պատգամավորական որոշ շրջանակների վրա, ինչն էլ առիթ հանդիսացավ կայուն հենարաններ որսալու համար նրանցից խումբ ստեղծելու նախաձեռնություն սկսել:

ԱԺՄ-ից չհեռացած թեւը եւս ներկա իշխանություններին ընդդիմանալու որեւէ դրսեւորում այս ընթացքում իրեն թույլ չի տվել: Ահա այն շրջանակները, որոնց հետ առավել հնարավոր է ՀՀԿ-ի համագործակցությունը, որը, ըստ վարչապետի, ոչ թե դաշինքի տեսքով կլինի, այլ պարզապես համաձայնությունների մակարդակով համագործակցության: Խնդիրը սակայն այն է, որ ներկայացված ուժերը «Միասնության» դե ֆակտո (հնարավոր է նաեւ դե յուրե) պառակտումից հետո, օգտվելով ստատուս քվոյի պահպանումից, գործադիր իշխանության աթոռների հանդեպ որոշակի պահանջներով հանդես կգան: Պատրա՞ստ է արդյոք դրան ՀՀԿ-ն՝ այսօր դժվար է ասել:

Առավել վտանգավոր է ՀԺԿ-ի պարագան: Դաշինքի լուծարումից հետո ժողովրդականները խորհրդարանում կարող են կորցնել իրենց հեղինակավոր ազդեցության լծակները: Նրանց համար համագործակցության ամենահավանական թեկնածուն մնալու է «Հայաստան» խումբը, որը հիմա արդեն վստահաբար կարելի է համարել «Հանրապետություն» նորաստեղծ կուսակցության արտացոլումը խորհրդարանում: Հայտնի է Ստեփան Դեմիրճյանի համակրանքը Արամ Սարգսյանի եւ Ալբերտ Բազեյանի ստեղծած կուսակցության հանդեպ, որոնց համագործակցության որակապես նոր փուլի սկիզբ կարող է դրվել: Այդ դեպքում խորհրդարանում այս համատեղ ուժը մոտ 35 պատգամավոր կունենա, այնպես որ ընդդիմադիր կողմը, ուզի թե չուզի, քաղաքական կարեւոր որոշումներ ընդունելիս չի կարող անտեսել իր, կարելի է ասել, ուժեղ ընդդիմությանը:

Ակնհայտ է դառնում, որ երկու կողմերն էլ կորցնելու հսկայական ռեսուրսներ ունեն, որոնք չեն կարող չանդրադառնալ երկրի քաղաքական ողջ ներկապնակի վրա: Սակայն դա այն դեպքում, եթե ՀԺԿ-ն դարձյալ մանեւրելու որեւէ հնարք չգտնի եւ պահպանի դաշինքը: Ի դեպ, այդ տարբերակը բավականին կենսունակ է:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ԼՂՀ

Բռնագաղթածների վերաբնակեցման ծրագիրը հաջողությամբ իրականացվում է

Տ. Հակոբյանի՝ «Ազգի» մարտի 28-ի համարում տեղ գտած «ԼՂՀ իշխանությունները չեն ընդունում Ադրբեջանից բռնագաղթած հայ ընտանիքներին» վերտառությամբ թղթակցությունը Արցախի պաշտոնական շրջանակներում տարակուսանք է հարուցել:

Հրապարակման մեջ տեղ գտած դիտարկումները պարզաբանելու նպատակով **«Ազգի»** թղթակիցը հանդիպեց ԼՂՀ կառավարության մամլո ծառայության ղեկավար Դավիթ Միքայելյանին:

Նախ կցանկանայի տեղյակ պահել պարոն Տ. Հակոբյանին, նշեց մամլո խոսնակը, որ դեռեւս 1995 թվականին է ուժի մեջ մտել կառավարության՝ բռնագաղթածների վերաբնակեցման ծրագիրը, ինչը ոչ միայն տնտեսական ու սոցիալական, այլեւ՝ ռազմավարական նշանակություն ունի: ԼՂՀ իշխանությունները հնարավոր ամեն ինչ ձեռնարկում են թշվառության մեջ հայտնված հայրենակիցներին օգնելու, նրանց բնակարանային պայմանները բարելավելու եւ մարդկանց աշխատանքով ապահովելու համար: Բավական է նշել, որ մինչեւ հիմա հանրապետության տարածքում արդեն վերաբնակություն են հաստատել շուրջ 4000 հայ ընտանիքներ՝ ինչպես ՀՀ-ից, այնպես էլ ԱՊՀ այլ երկրներից: Ըստ որում, դրանց ճնշող մասը Ադրբեջանից բռնագաղթածներն են: Տ. Հակոբյանին հիշեցնենք նաեւ, որ միայն անցյալ տարի 194 ընտանիք է վերադարձել Արցախ, որից 42-ը հենց Գեղարքունիքում ժամանակավորապես հանգրվանած մեր հայրենակիցներն են:

Մինչեւ տարեվերջ պետբյուջեի հաշվին նախատեսվում է ԼՂՀ տարբեր բնակավայրերում վերաբնակեցնել 250 ընտանիքներ: Առ այսօր, հունվարի 1-ից սկսած, Ռուսաստանից, Հայաստանից, Թուրքմենիայից, Ուկրաինայից, Վրաստանից Արցախ են տեղափոխվել 4 տասնյակից ավելի ընտանիքներ, որոնց մեծամասնությունը ծագումով արցախցիներ են: Հանրապետության իշխանությունների գերխնդիրը ոչ միայն հայրենակիցներին հեռուներից վերադարձնելը, այլեւ նրանց համար սոցիալ-կենցաղային պայմանների ստեղծումն է: Ահա թե ինչու, կարեւորելով խնդրի հրատապությունը, նախատեսվում է կառավարության առաջիկա նիստերից մեկի քննարկմանը ներկայացնել ԼՂՀ 2001-2010 թթ. վերաբնակեցման ծրագիրը:

Վերջում կցանկանայի Տ. Հակոբյանին հավաստիացնել, որ ամենեւին էլ հուսախաբվելու կարիք չկա եւ վերադարձողներին, եթե ոչ իդեալական (իր իսկ խոսքով), ապա նորմալ կենսապայմաններ հաստատ սպասում են: Թեկուզեւ այն փաստը, որ մարտի 28-ին Գեղարքունիքի մարզի Երանոս գյուղից Արցախ է տեղափոխվել մասնագիտությամբ բուժաշխատող Ռուբիկ Բազիյանի, իսկ ընդամենը մեկ շաբաթ առաջ՝ Հայկ Աբրահամյանի ընտանիքը (Նորաբաց գյուղից), ինքնին խոսելու առիթ է տալիս: Մնում է ուղղակի լավատես լինել», ավելացրեց Դ. Միքայելյանը:

Ի հավելումն ասվածի, կառավարության մամլո խոսնակն ավելորդ չհամարեց նաեւ Տ. Հակոբյանին առաջարկել այցելել Արցախ՝ ամեն ինչ սեփական աչքով տեսնելու եւ վերաբնակիչների հետ անձամբ զրուցելու:

ԵՂԻՇԵ ԱՐՇԱԿՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

Հորդառատ անձրեւները խանգարել են ծաղկած ծառերի լիարժեք փոշոտմանը

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ըստ ՀՀ հիդրոօդերեւութաբանական սպասարկումների կենտրոնի տեղեկատվության, անցած շաբաթվա վերջին օրերին (27-29-ը) դիտված տեղումները լեռնային եւ նախալեռնային տարածաշրջաններում արտահայտվել են ձյան, մնացած տեղերում՝ անձրեւի տեսքով: Նույն օրերին ուժեղ քամիներ են գրանցվել Ստեփանավանում եւ Տաշիրում (15 մ/վրկ), Վանաձորում (16 մ/վրկ), Ապարանում եւ Սեւանում (18 մ/վրկ):

Չնայած հորդ տեղումներին, հովտային շրջաններում եւ նախալեռնային գոտում շարունակվում են դաշտային աշխատանքները: Արարատյան դաշտում եւ Ստեփանավանում արդեն ցողունակալել է աշնանացան ցորենը, բողբոջել խաղողի թուփը, պտղատուների մոտ (հիմնականում ծիրանենու եւ դեղձենու) դիտվում է ծաղկման վերջն ու առաջին տերեւների առաջացումը: Նախալեռնային շրջաններում տերեւակալման փուլում են տանձենին եւ խնձորենին: Ըստ կենտրոնի պետ Ա. Թորոսյանի, ծաղկած այգիների լիարժեք փոշոտմանը խանգարել են հասկապես հորդառատ անձրեւները:

Անցած շաբաթվա ընթացքում, կապված եղանակային պայմանների հետ, հանրապետության գետերում դիտվել է ջրի ելքերի մեծացումներ: Արդյունքում Սեւանա լճի մակարդակը բարձրացել է 3 սմ-ով եւ կազմել 1896,55 մ, որն անցյալ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ ցածր է 5 սմ-ով:

Մեկ օր բնապահպանական խնդիրների շուրջ

Բնապահպանական վճարները հանձնվեցին համայնքների գանձմանը

Էկոլոգիական հավասարակշռության հաշվին աշխատող արդյունաբերական, քիմիական ձեռնարկություններից գանձվող բնապահպանական վճարները, որոնք պետք է միտված լինեին այդ հավասարակշռությունը վերականգնելուն, նպատակին մինչեւ հիմա չեն ծառայել: Վկայությունը՝ մինչեւ հիմա կառավարությունը, բնապահպանական կոնկրետ որեւէ գործուն ծրագիր չի մշակել: Այդ իսկ պատճառով խորհրդարանական մի քանի պատգամավորներ գտնում են, որ առավել նպատակահարմար է բնապահպանական վճարների հավաքագրումը դնել համայնքների վրա: Գործընթացն օրենքի մակարդակով ապահովելու նպատակով խորհրդարանի քննարկմանը ներկայացվեց «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական վճարների նպատակային օգտագործման մասին» օրինագիծը, որը բավականին դրական արձագանք ստացավ խորհրդարանում:

Որպես այդպիսի ընկերություններ նախագծով ներկայացվում են «Մանես եւ Վալեքսը», «Արարատցեմենտը», Զանգեզուրի, Ագարակի պղնձամոլիբդենային կոմբինատները, Կապանի եւ Ախթալայի լեռնահարստացման կոմբինատները եւ «Հրազդանցեմենտը»: Պատգամավորների կողմից առաջարկ եղավ ընդգրկել նաեւ տուֆի արտադրությունը եւ շուտով գործարկվելիք Վանաձորի քիմիական համալիրը: Օրինագծի համահեղինակ, պետաիրավական հարցերով հանձնաժողովի նախագահ Վիկտոր Դալլաքյանն ընդունեց առաջարկները՝ մինչեւ երկրորդ ընթերցում դրանք օրինագծում ընդգրկելու պայմանով: Այս ձեռնարկություններից գանձվող վճարները պետք է մուտքագրվեն այն համայնքների բյուջեները, որոնց տարածքի վրա թողնվում է վնասակար ազդեցություն: Ընդ որում մուտքագրվող գումարները պետք է տվյալ տարածքում բացառապես բնապահպանական ծրագրերի իրականացման համար օգտագործվեն: Համայնքի ավագանին յուրաքանչյուր տարի հաստատում է այդ ծրագիրը, որը ներկայացվում է համայնքի ղեկավարի կողմից: Դրանով փաստորեն համայնքն անմիջականորեն մասնակցում է պետական բնապահպանական քաղաքականությանը: Կառավարությանը մնում է միայն հաստատել համայնքների ցանկը եւ վճարների չափերը: Ընդ որում օրենքը չի նախատեսում համայնքներին պետական բյուջեից հասանելիք գումարների դոտացիաների չափերի նվազում բնապահպանական վճարներին համահավասար:

Գործադիրը սակայն որոշ դիտողություններ ուներ: Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի փոխնախարար Գագիկ Արզումանյանի խոսքերով ներկայումս համայնքների անպատասխանատվության հետեւանքով լրիվ չեն գանձվում գույքահարկը եւ հողի հարկը (որոնք դրված են համայնքների վրա) եւ ոչ մի երաշխիք չկա, թե բնապահպանական վճարները կարող են ամբողջովին հավաքագրվել: Ըստ կառավարության, էկոլոգիական ծրագրերի մշակումը եւ իրագործումը կենտրոնացված ձեւով, այսինքն իր կողմից առավել ճիշտ կլինի իրագործել:

Ամեն դեպքում պատգամավորների բացարձակ մեծամասնությունը՝ 75 հոգի, կողմ քվեարկեցին նախագծին՝ ներառյալ օժանդակ եւս երկու օրինագծերը՝ փոփոխություններ «Բյուջետային համակարգի մասին» եւ «Բնապահպանական վճարների մասին» օրենքներում:

Հայրենականի վետերանները փոխհատուցում կստանան

ԱԺ ներկայացված մեկ այլ օրենսդրական նախագծով՝ «Փոփոխություններ Հայրենական մեծ պատերազմի վետերանների մասին» օրենքում, այս կարգի վետերանները պետության կողմից ամսական փոխհատուցում են ստանում՝ էլեկտրաէներգիայի եւ տրանսպորտից օգտվելու նպատակով: Այն վետերանները, որոնք հաշմանդամ են, կստանան 2500 դրամ, իսկ մյուսները՝ 2000: Չնայած գումարի չնչինությանը, նախագծի կոմունիստ հեղինակները հույս ունեն փոքրիշատե բարելավել շատ քիչ մնացած վետերանների (ներառյալ նաեւ համակենտրոնացման ճամբարներում եղած անչափահաս գերիների) վիճակը: Օրինագիծն ընդունվեց 83 կողմ, ոչ մի դեմ եւ ոչ մի ձեռնպահ արդյունքով:

Գ. Ա.

Հայ-թուրքական մերձեցման փորձեր՝ այս անգամ տուրիզմի բնագավառում

Հայկական կողմը ներկայացնում է AATA-ն, որն ունի նաեւ իր մտահոգությունները հայաստանյան տուրիզմի վերաբերյալ

Թուրքական մի քանի տուրիստական ընկերություններ ունեն ռեալ հետաքրքրություններ Հայաստանի շուկայի նկատմամբ եւ տուրիզմի բնագավառում բիզնես-համագործակցության քայլեր են սկսել։ Համագործակցության սկիզբը է դրվել վերջերս Ստամբուլում անցկացված «US Caspian Trade Mission» բիզնես-համաժողովի արդյունքում, որի մասին «Ազգն» արդեն տեղեկացրել էր. ԱՄՆ հովանու ներքո բիզնես-համագործակցության սկիզբ Հայաստանի, Վրաստանի, Ադրբեջանի ու Թուրքիայի բիզնես-շրջանակների միջեւ։ Հայկական կողմից տուրիզմը ներկայացնող ճամփորդական գործակալությունների հայկական միության (AATA) փոխնախագահ Եղիշե Թանաշյանը տեղեկացրեց, որ թուրքական 5-6 տուրիզմի բիզնեսում հայտնի ընկերությունների հետ շփումների ու բանակցությունների արդյունքում ձեռք են բերվել մի քանի նախնական պայմանավորվածություններ։ Մասնավորապես, MNG բազմապրոֆիլ կոնցեռնը, որի գործունեության ոլորտներից մեկը տուրիզմն է, եւ ունի մեծ հյուրանոցային ցանց ամբողջ Թուրքիայի տարածքում, ունի ռեալ հետաքրքրություն Հայաստանում տուրեր կազմակերպելու գործում։ Այս կոնցեռնը նաեւ փնտրում է համապատասխան հյուրանոցային-տուրիստական համալիր՝ ֆինանսական ներդրումներով վերանորոգելու ու գործարկելու համար։ Նրանց է ներկայացվել ցանկ կատարելու համապատասխան ընտրություն։ Նմանապես, «United Trade Services» թուրք-ամերիկյան ընկերությունը, որի ամերիկյան կողմը ԱՄՆ-ի խոշոր ավիաընկերություններից մեկի՝ «United Airlines»-ի թուրքական ներկայացուցչությունն է, սպասարկում է ԱՄՆ-ից Թուրքիա ժամանած զբոսաշրջիկներին, առաջարկել է համատեղ երթուղիների ծրագիր Թուրքիայի տարածքով ամերիկյան զբոսաշրջիկների համար դեպի Հայաստան տուրիստական երթուղի բացելու վերաբերյալ։ ԱՄՆ-Թուրքիա-Հայաստան այդ երթուղին հետագայում կարող է ընդլայնվել նաեւ մինչեւ Վրաստան։

Մեկ այլ թուրքական տուրիստական գործակալություն՝ «Եվրասիա տուրիզմը», հայկական ճամփորդական ընկերությունների ասոցիացիային է ներկայացրել համագործակցության նախագիծ, որով առաջարկվում է այս տարվա տոնակատարությունների առիթով սպասվող ուխտագնացների խմբերի այցը կազմակերպել Թուրքիայի տարածքով։ Ըստ Եղիշե Թանաշյանի, ընդհանրապես, թուրքական տուրիստական շուկան, որը բավականին առաջ է գնացել, ունի մեծ հեռանկարներ համագործակցության առումով եւ կարող է նաեւ օգտավետ լինել հայաստանյան գործընկերների համար նախքան միջպետական հարաբերություններ սկսելը։

Ոչ ճկուն գնային քաղաքականությունը խոչընդոտում է տուրիստների մեծ հոսքին

AATA-ի ներկայացուցիչը, որը նաեւ նորաստեղծ «Fives Stars Company» տուրիստական ընկերության սեփականատերն է, հայտնեց նաեւ հայաստանյան տուրիստական շուկայի վերաբերյալ իր մտահոգությունները։ 1999 թ.-ին ստեղծված ասոցիացիայում, որն ունի մոտ 70 անդամներ՝ տուրիստական, գովազդային գործակալություններ, հյուրանոցներ, լրատվամիջոցներ, մոտ երկու տարվա աշխատանքային փորձի արդյունքում կուտակվել են մի քանի խնդիրներ, որոնք արհեստականորեն խոչընդոտում են տուրիզմի բնագավառում զբաղված սուբյեկտների աշխատանքին, տուրիստների հոսքի ավելացմանը եւ տուրիզմի զարգացմանն ընդհանրապես։ Առաջինը, ըստ պրն Թանաշյանի, հայաստանյան, ավելի շուտ երեւանյան, հյուրանոցների անկանոն ու իրենց ծառայություններին ոչ համապատասխան գնային քաղաքականությունն է։ Անուններ չտրվեցին, սակայն մի քանի հյուրանոցներ, ըստ AATA-ի ներկայացուցչի, ուղղակի իրավունք չունեն իրենց մատուցած ոչ բարձրորակ ծառայությունները այդքան բարձր գնահատել։ Ըստ նրա, ոչ ճկուն է նաեւ հյուրանոցների աշխատանքը տուրօպերատորների հետ. «Այդ հարաբերությունները չեն համապատասխանում ավանդական եւ միջազգային մակարդակի համագործակցության եւ ոչ մի չափանիշի»։ Կան նաեւ խնդիրներ ավիաշուկայում։ «Փաստորեն, ինչքան էլ նոր օտար ընկերություններ են մուտք գործում Հայաստան, շուկան նորից մնում է մոնոպոլ «Հայկական ավիաուղիների» (ՀԱՈՒ) ձեռքում, եւ բնականաբար նրա կողմից էլ թելադրվում է գնային ոչ ճկուն քաղաքականություն», ասաց Ե. Թանաշյանը։ Ըստ նրա, ՀԱՈՒ-ի չվացուցակներն այնպես են կազմված, որ արհեստականորեն ստեղծվի մոնոպոլ շուկա, որ ստիպողաբար զբոսաշրջիկներն ու բիզնեսմենները ճամփորդեն ՀԱՈՒ-ով, ինչը շատ հաճախ խանգարում է նրանց ճամփորդական պլաններին։ Խոսքը մասնավորեցվեց մի օրինակով՝ Հայաստանից Բեյրութ մեկնող մի մեծ խումբ օրերս ստիպված էր օգտվել «Աերոֆլոտի» ծառայություններից, Լիբանան մեկնել Մոսկվայով՝ վճարելով մոտ 80-100 տոկոս ավելի, քան կարելի էր վճարել։ Պատճառն այն է, որ ՀԱՈՒ-ն դեպի Բեյրութ իրականացնում է ընդամենը մեկ չվերթ, միայն կիրակի օրերը։ Ալտերնատիվ չվերթը, որն իրականացնում է «Սիրիական ավիաուղիները», նույնպես շաբաթական մեկ օր է, եւ այդ ավիաընկերության փորձերը ստանալու հայկական ավիացիոն իշխանությունների թույլտվությունը երկրորդ չվերթի վերաբերյալ, մինչ այժմ անցնում են ապարդյուն։ Ստեղծված իրավիճակում դեպի Մերձավոր Արեւելք երթուղիներից օգտվողները ստիպված են հաղթահարել մի շարք դժվարություններ, այդ թվում՝ ֆինանսական. այսպես, «Սիրիական ավիաուղիներով» մինչեւ Դամասկոս կամ Հալեպ տոմսի արժեքը 260 դոլար է, ՀԱՈՒ-ով դեպի Բեյրութ՝ ավելի քան 400 դոլար, իսկ «Աերոֆլոտով»՝ 500 դոլարից ավելի։ Ե. Թանաշյանի կարծիքով, ՀԱՈՒ-ի ոչ ճկուն աշխատանքը ընդհանրապես խոչընդոտում է ներգնա տուրիզմի զարգացմանն ու շուկաների ընդարձակմանը, մանավանդ այն շուկաների, որտեղից չկան ուղիղ չվերթներ դեպի Հայաստան, եւ տուրիստները ստիպված են լինում մեկ, երկու, նույնիսկ երեք ավիաընկերություն փոխելով հասնել այստեղ։ Արդյունքում՝ տուրփաթեթի գինը արհեստականորեն բարձրացվում է։ Ընդհանուր առմամբ, միայն ավիատոմսի ու հյուրանոցների բարձր գների պատճառով տուրփաթեթի գինը արհեստականորեն աճում է 50-60 տոկոսով։

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

«Հոկտեմբերի 27-ի» գործից անհետացել են որոշ փաստաթղթեր

Սկիզբը էջ 1

Իրավապահ մարմինների գործունեությունից ժողովրդի ամենամեծ դժգոհությունը բռնությունների կիրառմանն է վերաբերում։ Սակայն, որպես կանոն, նրանց կողմից բռնությունները գործադրողներին բացահայտելու եւ պատժելու քայլեր չեն ձեռնարկվում՝ վտանգներից ապահովված չզգալով իրենց կամ թերահավատորեն վերաբերվելով, որ դիմումներն ու բողոքներն արձագանք կգտնեն։ Իհարկե, չեն սխալվում, որովհետեւ խոշտանգումների մասին դատարաններում ամբաստանյալների բազմաթիվ հայտարարություններին ու միջնորդություններին երբեւէ ընթացք չի տրվել։ Իրավապահ մարմինները բռնություններին անդրադարձել են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք հանգեցրել են մահվան։ Վերջին տարիներին նման մեկ-երկու դեպք է հայտնի, սակայն տուժողները քննության ընթացքը անարդյունավետ են համարել։ Չպատժելու հիմնական եւ միակ հիմնավորումը, որ ներկայացնում են իրավապահները, մեկն է՝ բողոքում բերված փաստարկները քննությամբ չեն հիմնավորվել կամ քննություն կատարելու համար բավարար հիմքեր չկան։

Այդուհանդերձ, ինչո՞ւ են բռնություններ կիրառվում։ Քննիչներից մեկի ասելով, հայերը վատ սովորություն ունեն՝ հանցանքի պահին բռնվելով անգամ փորձում են խուսանավել եւ մինչեւ չծեծես՝ չեն խոստովանի։ Իսկ եթե հանցանքի պահին չի բռնվել եւ խոստովանելու բան չունի՞։ Միեւնույն է, պետք է խոստովանի, որովհետեւ ուրիշ խոստովանող չկա։ Այս դեպքի ամենադասական օրինակը Տիգրան Դավթյանի 15 տարվա ազատազրկման դատապարտելն էր, այնուհետեւ մահապատիժը 15 տարվա ազատազրկումով փոխարինելը... որովհետեւ նախաքննության ժամանակ նա «ինքնախոստովանական ցուցմունք էր տվել», որ Ներսիսյան ամուսինների սպանությունն ինքն է կատարել։ Նա շուրջ մեկ տարի իր կալանքն էր կրում, երբ դատարանն ապացուցեց, որ նույն սպանությունը «Դրո» գործով ամբաստանվողներն են կատարել։

Փաստերը ցույց են տալիս, որ խոշտանգումներ կիրառվում են նաեւ այն ժամանակ, երբ կատարած հանցանքից ոչ թե հրաժարվում, այլ նույնիսկ հիմնավորում են իրենց արարքը։ Այսպես, «Հոկտեմբերի 27»-ի գործով մեղադրյալները բռնվել են հանցանքը կատարելու պահին եւ չեն ժխտում իրենց կատարածը, սակայն հայտարարում են եւ պնդում, որ իրենց նկատմամբ բռնություններ են կիրառվել։ Այս գործով մեղադրվողներից առնվազն 6-ը խոշտանգումների վերաբերյալ բողոք-դիմումներ են հղել հանրապետության նախկին գլխավոր դատախազին։ Բոլորին պատասխանել են նույն ոճով եւ նույն ձեւագրով՝ բողոքում նշված փաստարկները քննությամբ չեն հիմնավորվել։

Քրեական գործի նյութերին ծանոթանալուց հետո ամենեւին էլ այդ տեսակետին չենք, թե մեղադրյալների բերած փաստարկները հնարավոր չէ ապացուցել, հենց քր. գործում բռնությունների ու խոշտանգումների վերաբերյալ բավականաչափ առատ նյութ կա, որը պարզապես վերլուծել է պետք։ Նաիրի Հունանյանը բռնություններ կիրառելու վերաբերյալ իր ցուցմունքում հայտնում է, որ այդ մասին առաջին անգամ 99 թ. նոյեմբերի 23-ին հայտնել է իրեն այցելած ԿԽՄԿ-ի ներկայացուցիչներին, այնուհետեւ՝ ամեն ամիս։ «Նոյեմբերի 23-ին նրանք ստուգել եւ արձանագրել են իմ մարմնի վրա եղած հետքերը։ Պարույր Հայրիկյանին նույնպես հայտնել եմ այդ մասին։ Պաշտպանիս գրավոր որեւէ բան չեմ հայտնել, նա ուղղակի ընդհանուր գծերով գիտեր, որ ես ծեծման տակ եմ եղել։ Ծեծում էին ԱԱՆ մեկուսարանի քննչական սենյակներում, թե՛ աշխատանքային, թե՛ հանգստի օրերին, ցերեկվա եւ երեկոյան ժամերին։ Թիվ 1 մեկուսարանում՝ հիմնականում երեկոյան եւ գիշերվա ժամերին, «բոքսերում»։ Ծեծի ձայնը եւ ընդհանրապես իմ ձայնը լսելի է եղել շենքում ու մերձակա սենյակներում, եւ վստահ եմ, որ շատերը լսել են»։

Ն. Հունանյանը նաեւ իրեղեն ապացույցներ է ներկայացնում. «Իմ հագուստներս՝ սպորտային շալվարս, որ արյան հետքերով գտնվում է ինձ մոտ եւ շալվարս, որ գտնվում է մեկուսարանի պետի մոտ, նույնպես արյան հետքերով։ Դրանք ֆիքսվել են նաեւ այլ անձանց ու կազմակերպությունների կողմից։ Խոշտանգումների ենթարկվել են նաեւ եղբայրս, քեռիս, Էդիկը, Աշոտը, Համլետը, Դերոն։ Եղբորս տեսել եմ աչքովս, Էդիկին նույնպես, մյուսների մասին իմացել եմ ծեծողներից եւ թիվ 1 մեկուսարանի կալանավորներից, որոնք նրանց տեսել են»։

Ն. Հունանյանը ներկայացնում է նաեւ այլ ապացույցներ. «Աջ ձեռքիս դաստակի աջ անկյունում խոշոր վնասվածքի հետք կար, որը ես միշտ աշխատում էի գրելու կամ խոսելու ժամանակ տեսանելի դարձնել, անընդհատ ետ սեղմելով բաճկոնիս թեւը։ Այդ հետքը մինչեւ այժմ էլ կա ավելի փոքր չափերով։ Ես նաեւ լավ չէի քայլում, որովհետեւ մահակների հարվածներից ոտքերս ուռած էին...»։ Նույն ցուցմունքում շարունակում է. «Հետքեր եղել են եւ այժմ էլ մնում են։ Ձախ ոտքիս ներքնամասում կան հետքեր, ոտքերիս սրունքների վրա, աջ ձեռքիս վրա։ Եղել են դեմքիս վրա, որոնք ֆիքսվել են Ա. Հարությունյանի հետ առերեսման ժամանակ տեսաժապավենի վրա։ Ճանաչում եմ ինձ խոշտանգողներին, բոլորին անխտիր, մեծ մասին անուններով եւ կարող եմ նրանց ճանաչել այլ անձանց մեջ։ Դրանք եղել են օպերատիվ խմբի անդամներ, որոշ քննիչներ, թիվ 1 մեկուսարանի օպերատիվ աշխատողներ, որոնց անունները ես կներկայացնեմ հետագայում՝ առանձին ցուցմունքով», ասում է մեղադրյալը։ Նա պնդում է, որ բոլոր խոշտանգումների ղեկավարն ու կազմակերպիչը եղել է զինվորական դատախազ Գագիկ Ջհանգիրյանը։

Հասկանալի է, խոշտանգումներն ինքնանպատակ չէին կարող լինել։

Նաիրի Հունանյանի լրացուցիչ հարցաքննություններից պարզվում է, որ դեռեւս 1999 թ. նոյեմբերի 26-ին բացարկ է հայտնել զինդատախազին եւ ողջ քննչական խմբին։ «Իմ բացարկի դիմումում՝ ուղղված ՀՀ գլխավոր դատախազին, նշել եմ, որ քննության առաջին իսկ օրից ծեծի, խոշտանգումների, հոգեկան կտտանքների միջոցով ինձնից փորձում են կեղծ, շինծու ցուցմունքներ կորզել։ Նույն օրն ինձ ենթարկել են անմարդկային խոշտանգումների, ստիպելով հրաժարվել բացարկից եւ ցուցմունք տալ Ալեքսան Հարությունյանի դեմ»։

Այս դիմումը քրեական գործում չկա, եւ քննիչը դրա հետ կապված հարցեր է առաջադրում մեղադրյալին, որն իր դիմումի գոյությունը փաստելուց հետո դարձյալ պնդում է. «Ես ուզում եմ նշել, որ իմ դիմումի, այնտեղ արծարծված հարցերի քննությունը, որն ընդամենը ինձնից է սկսվում, բայց չի վերջանում ինձնով եւ տարածվում է նաեւ իմ մյուս ընկերների վրա, որոնք նույնպես ենթարկվել են բռնությունների, չի կարող օբյեկտիվ լինել, անկողմնակալ, քանի դեռ գտնվում է զինդատախազի վարույթում»։

Ն. Հունանյանը ձեռնպահ է մնացել անուններ տալուց, բացատրելով, որ դա առանձին քննության նյութ է. «Ես կարծում եմ, որ վկաների, ականատեսների քննությունները, առերեսումները, ճանաչումները, ըստ էության, առանձին քննության առարկա են եւ կարիք ունեն օբյեկտիվ քննության։ Ես չեմ պատկերացնում, թե ինչպես կարող են նման փաստերը քննվել զինվորական դատախազության վարույթում»։

Հետաքրքրական է, որ դրանց կողքին կան թվով 4 դիմումներ՝ ուղղված ՀՀ նախագահին եւ ՀՀ գլխավոր դատախազին՝ թվագրված 16.11.99 թ., որը համատեղ ստորագրել են Նաիրի եւ Կարեն Հունանյանները։ Այս հանգամանքն արդեն իսկ կասկած է ծնում դիմումների օրինականության նկատմամբ, մանավանդ որ հայտարարություններից երկուսը Հունանյան եղբայրները սկսում են հետեւյալ արտահայտությամբ. «Հոկտեմբերի 27-ի ողբերգական դեպքերից հետո...»։ Ն. Հունանյանը 2000 թ. մայիսի 30-ի հարցաքննության ժամանակ հայտնում է. «Այս չորս դիմումներն էլ գլխավոր դատախազն իմ ներկայությամբ ընթերցել եւ Ջհանգիրյանի հետ միասին վերցրել են իրենց հետ»։ Նշում է, որ 4 դիմումները գրել է ՀՀ գլխավոր դատախազի ներկայությամբ։ «Իմ կողմից ստորագրվելուց հետո բերել են եղբորս, որը կարդացել է եւ իր որոշումով ու կամքով ստորագրել է», հայտնում է մեղադրյալը։

Ոչ ոքի չի՞ հետաքրքրում, թե ինչու է նախկին գլխավոր դատախազն այդքան խնամքով գրել տվել չորս հայտարարությունները եւ պահպանել, սակայն մեղադրյալի 99 թ. նոյեմբերի 26-ի դիմումը, որտեղ մանրամասնել է բացարկի պատճառները, տեղ չի գտել քր. գործի նյութերում։ Մեզ հայտնի դարձավ, որ լրացուցիչ հարցաքննությունից հետո Ն. Հունանյանի կողմից մատնանշված անձանց հետ առերեսումներ են արվել, այդ թվում այն քննիչների, որոնց նա անվանապես նշել է խոշտանգողների ցանկում։ Քրեական գործից բացակայում են նաեւ քննիչների հետ արված առերեսման արձանագրությունները։

«Հոկտեմբերի 27-ի» գործով խոշտանգումներին անդրադարձն ամեն անգամ ցասում է առաջացնում որոշ շրջանակներում՝ «Ն. Հունանյանի ասածներին հավատ չի կարելի ընծայել», «նա արժանի է դրան» եւ այլն։ Իսկ միգուցե հենց այդտե՞ղ է թաքնված այն բազում հարցերի բանալին, որ բոլորս ակնկալում ենք ստանալ այս դատաքննության ընթացքում։

ԱԶԳ

Միջազգային

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Եվրոպային պետք է կայուն Կովկաս

Անցյալ շաբաթ Բունդեսթագը կազմակերպել էր քննարկում «Հակամարտությունների խաղաղ կարգավորումը Հարավային Կովկասում» թեմայով: Բնականաբար, հրավիրված էին անդրկովկասյան երեք հանրապետությունների՝ խորհրդարաններում ներկայացված քաղաքական ուժերի ներկայացուցիչներ: Հայաստանի օրենսդիր իշխանությունը ներկայացրեց «Օրինաց երկիր» խմբակցության ղեկավար Արթուր Բաղդասարյանը:

Ի՞նչ նպատակ էր հետապնդում քննարկումը. մինչեւ այժմ Գերմանիան անմիջականորեն չի զբաղվել Հարավային Կովկասի հակամարտությունների կարգավորման խնդրով: Ինչպես նշեց պարոն Բաղդասարյանը, Եվրոպայում առաջատար դեր ունեցող այս երկիրը մտադիր է մեծացնել իր ազդեցությունը (ինչի մասին հայտարարվել է քննարկման հենց սկզբում) Հարավային Կովկասում: Բնականաբար՝ կայուն, հակամարտություններից զերծ Հարավային Կովկասում: Իսկ քննարկման նպատակը եղել է առկա հակամարտությունների լուծման ուղիների, միտումների շոշափումը: Հարեւան երկու հանրապետությունների ներկայացուցիչները շատ խիստ քննադատել են Ռուսաստանին՝ տարածաշրջանում անհարկի լարվածություն ստեղծելու համար: Քննադատությունից բաժին է հասել նաեւ Հայաստանին՝ մեր երկրի տարածքում ռուսական ռազմական բազաների առկայության համար:

Ղարաբաղյան հակամարտության խնդրի քննարկման ընթացքում ադրբեջանական կողմը կրկին բարձրացրել է վերջին տարիներին շահարկվող իր «20 տոկոս գրավյալ» տարածքների հարցը: Սակայն, ինչպես նշեց Ա. Բաղդասարյանը, եւ Եվրոպան, եւ՝ Գերմանիան հոգնել են այդ փաստարկներից, մանավանդ հակամարտություն ունեցող երկրների՝ Եվրոպային Ռուսաստանի հետ զժտեցնելու փորձերից: Եվրոպան այսօր Ռուսաստանի հետ հակամարտելու պատճառ չունի: Նա հոգնել է նաեւ Ադրբեջանի 20 տոկոս տարածքների խնդրից:

Իսկ քննարկման արդյունքում պարզ է դարձել, որ Ադրբեջանը պատրաստ է որոշակի զիջումների: Ինչո՞ւ: «Նրանք պարզ գիտակցում են, որ 1998 թվականին Հայաստանում տեղի է ունեցել իշխանափոխություն: Եվ եթե մինչ այդ նրանք ասում էին մի բան, ապա, բնականաբար, հիմա պետք է մեկ քայլ առաջ շարժվեն», նշեց Ա. Բաղդասարյանը: Նա չբացառեց առաջիկայում ադրբեջանցի պատգամավորների այցը Հայաստան՝ Գերմանիայում սկսված ղարաբաղյան խնդրի կարգավորման խորհրդարանական դիվանագիտության գործընթացը շարունակելու համար:

«Դե-ֆակտո»

Հայաստանը Բեյրութի միջազգային ցուցահանդեսում

Այսօր Բեյրութում կբացվի արաբական աշխարհի ու Մերձավոր Արեւելքի երկրների ամենամեծ ցուցահանդեսներից մեկը՝ «AWTTE-2001»-ը (Arab World Travel & Tourism Exchange-Արաբական աշխարհի երկրների ճամփորդության եւ տուրիզմի ցուցահանդես), որին մասնակցում են 10 հայաստանյան ընկերություններ: Ցուցահանդեսի մոտ 6 հազար քմ հսկայական տարածքում Հայաստանը կունենա իր ուրույն տեղը, որտեղ հայաստանյան ֆիրմաները («Լեւոն թրավել», «Մենուա տուր», «Եվրոստան ույուտ», «Ֆայվ սթարս տուր», «Դելտա Արմենիա» տուրիստական գործակալությունները, «Երեւան», «Արմենիա», «Անի Պլազա» եւ «ՍԻԼ» հյուրանոցները) կներկայանան իրենց մասին տեղեկատվությամբ: Իսկ «Արմենիա» հյուրանոցն ու «Ֆայվ սթարս տուրը» կունենան իրենց առանձին տաղավարը: Հայկական ընկերությունների մասնակցությունը Բեյրութի միջազգային ցուցահանդեսին ապահովել է ճամփորդական ընկերությունների հայաստանյան միությունը (AATA): AATA-ի ներկայացուցիչ Եղիշե Թանաշյանը տեղեկացրեց, որ անցյալ տարի Բեյրութի ցուցահանդեսին եւս մասնակցել են հայաստանյան ընկերություններ, սակայն ավելի շատ շուկային ծանոթանալու եւ ներկայանալու նպատակով: Այս տարվա մասնակցությունն ավելի շատ գործնական բնույթ է կրում, սպասվում են պայմանագրերի ստորագրում, համագործակցության հաստատում արաբական եւ մերձավորարեւելյան երկրների տուրիստական ընկերությունների հետ: Ըստ Ե. Թանաշյանի, արաբական շուկան Հայաստանի համար կարող է լինել տուրիզմի պոտենցիալ շուկա: Մեծ են հատկապես սպասելիքները Լիբանանից, Սիրիայից, Հորդանանից ու Քուվեյթից: Ցուցահանդեսը կշարունակվի մինչեւ ապրիլի 7-ը:

Գ. Մ.

Լիբանանն արգելեց «6 միլիոն հրեաների ոչնչացման հերքման կամ դրա վերանայման» համաժողովը

Մարտի 30-ին Լիբանանը պաշտոնապես արգելեց Երկրորդ աշխարհամարտի ընթացքում 6 միլիոն հրեաների ոչնչացման հերքման կամ դրա վերանայման թեմայով այդ երկրում միջազգային համաժողովի անցկացումը: Ըստ միջազգային որոշ ԶԼՄ-ների՝ մարտի 31-ից ապրիլի 3-ը Բեյրութում պետք է տեղի ունենար հիշյալ թեմայով միջազգային համաժողով: Այս առնչությամբ Եվրոպայի հրեաների համագումար կազմակերպությունը, որի կենտրոնը Փարիզում է, Իրանին մեղադրելով խնդրո առարկա համաժողովի նյութական կողմն ապահովելու մեջ, Լիբանանից պահանջել էր արգելել Բեյրութում համաժողովի գումարումը: Բացի այդ, նման պահանջով Լիբանանի կառավարությանը դիմել էին արաբական աշխարհի մտավորականները: Լիբանանի վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրին այս կապակցությամբ շեշտել է, որ Բեյրութը շատ ավելի կարեւոր գործեր ունի, քան այդօրինակ համաժողովի անցկացումն է, ինչը հարվածի տակ է դնելու երկրի հեղինակությունը միջազգային ասպարեզում: Միաժամանակ Լիբանանի պատասխանատու պաշտոնյաները հայտարարել են, որ անտեղյակ են եղել, եւ որ այդ միջոցառման վերաբերյալ որեւէ դիմում չի ներկայացվել համապատասխան մարմիններին: Մարտի 30-ին Լիբանանի «Հզբոլլահի» խոսնակը «Ռոյթեր» գործակալությանը հայտնել է, որ կազմակերպությունը համաժողովին մասնակցելու հրավեր չի ստացել: Ըստ «Ազատություն» ռադիոկայանի (մարտի 30-ին), Համաժողովի գլխավոր կազմակերպիչներից մեկը շվեյցարական «Ճշմարտություն եւ արդարություն» կազմակերպության առաջնորդ Յուրգեն Գրաֆն է, որ այդ երկրի հակառասիստական օրենքի խախտման պատճառով 1988 թ. 9 ամիս ազատազրկման էր դատապարտվել, քանզի բազմիցս փորձել է հերքել 6 միլիոն հրեաների ոչնչացման փաստը: Հիշյալ աղբյուրը միաժամանակ նշում է, որ Կալիֆոռնիայում գտնվող մի կազմակերպություն դեռեւս չի հրաժարվում նշյալ թեմայով համաժողով անցկացնելու մտքից, որը «Ռեւիզիոնիզմ եւ սիոնիզմ» անունն է կրելու:

Է. Բ.

Ամերիկյան փոշեկուլը շարունակում է կլանել համայն աշխարհի «ուղեղները»

«Մոնդի» տնտեսական հավելվածի տեղեկանքը երրորդ աշխարհի բարձրորակ մասնագետների վերաբերյալ

Էմիգրացիայի առումով բացառիկ ԱՄՆ-ը շարունակում է սպունգի նման հավաքել մասնագետների ողջ աշխարհից: Մասնագետների արտագաղթի ու ներգրման դաշտում, որ արդեն վերածվում է կազմակերպված շուկայի, ԱՄՆ-ը ունի հստակ ռազմավարություն երեք հենակետով. ա) ընդհանուր առմամբ էմիգրացիոն դինամիկ քաղաքականություն, բ) որակյալ համալսարաններ, որոնց դռները լայնորեն բաց են արտասահմանցիների համար, գ) Մ. Նահանգների տնտեսության պահանջները հաշվի առնող արտասահմանցի մասնագետների հստակ կարգավիճակ՝ աշխատանքային վիզաների միջոցով:

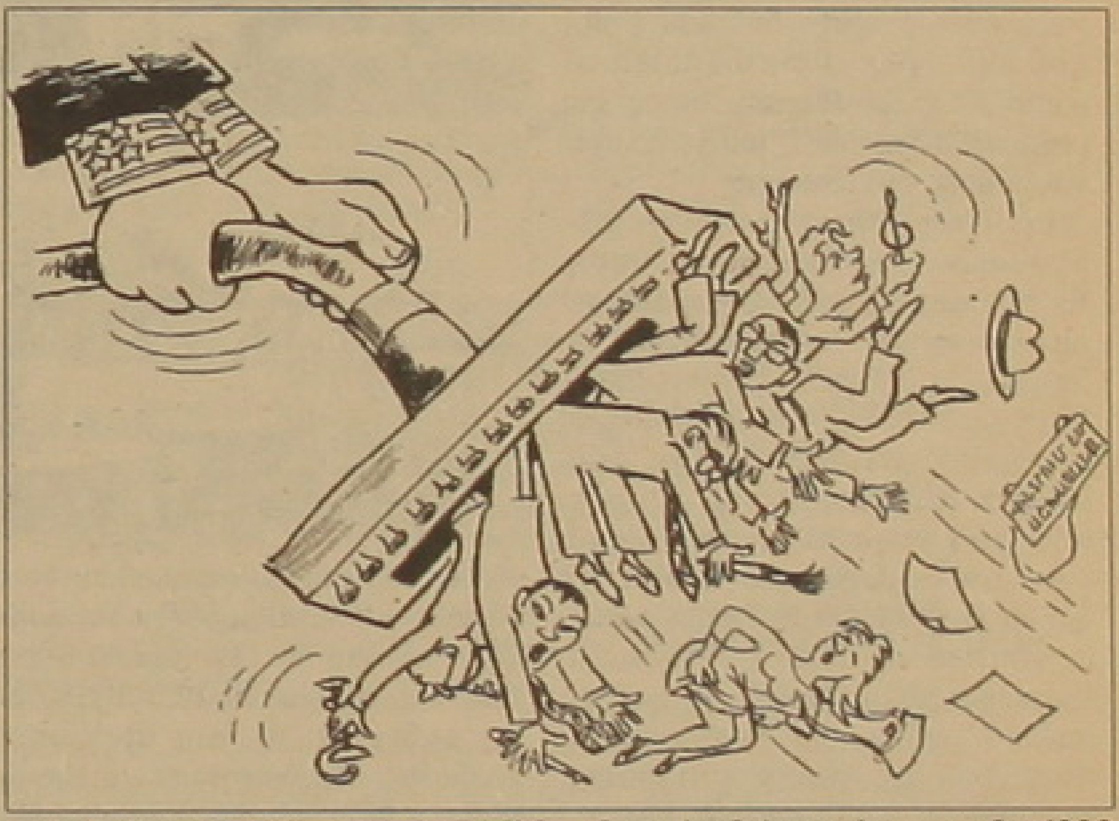

ԱՄՆ-ը յուրաքանչյուր տարի ընդունում է մոտ կես միլիոն արտասահմանցի ուսանողների. ավելի շատ, քան Մեծ Բրիտանիան, Ֆրանսիան եւ Գերմանիան միասին: Մ. Նահանգներում հյուրընկալվող այս ուսանողների կեսը Ասիայից են՝ Ճապոնիա, Չինաստան, Հնդկաստան, Կորեա եւ շուրջ 15 տոկոսը Եվրոպայից՝ ներառյալ Ռուսաստանը: ԱՄՆ-ում կրթական PHD աստիճան ստացողների 1/3-ն արտասահմանցիներ են: Մի հատկանշական վիճակագրություն եւս. ԱՄՆ-ի հռչակավոր ուսումնական հաստատություններից մեկի՝ Massachusetts Institute of Technology-ի ուսանողների 40 տոկոսը 2000-ին օտարերկրացիներ էին: Անխուսափելիորեն այս ուսանողների մի ստվար հատվածը մնում է Մ. Նահանգներում՝ մշտական բնակության: Սակայն ԱՄՆ ազգային գիտական ֆոնդի վերլուծաբանների կարծիքով, չնայած, ասենք, 1997-ի հարաբերությամբ երկրում բարձրագույն կրթության առաջին աստիճան ունեցողների թիվն աճել է 37 տոկոսով նոր տեխնոլոգիաների ոլորտում եւ երկրորդ աստիճան ունեցողների թիվը 18 տոկոսով, իրենց երկիրը չի պատրաստում բավարար թվով գիտնականներ՝ եկող տասնամյակներում գիտական հայտնագործություններ ապահովելու համար: Անշուշտ, կան օտարերկրացիներ: Վերջին տասը տարիներին եւ դրանից առաջ էլ Մ. Նահանգների տնտեսության հիմնական շարժիչ ուժ հանդիսացող բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտն աշխատում է հենց «ներկրված ուղեղների» միջոցով ու շնորհիվ: Բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտը ներկայացնող հայտնի Silicon Valley կորպորացիայի ձեռնարկությունների 1/4-ը ղեկավարում են չինացիներն ու հնդիկները: Աշխատանքային վիզաների ԱՄՆ 2000 թ.-ի քվոտան՝ 115.000, սպառվել էր արդեն մարտ ամսին: «Բայց ո՞վ կարող է երաշխավորել, որ նրանք ընդմիշտ ԱՄՆ-ինն են: Ի՞նչ կկատարվի, եթե հանկարծ Թայվանը, Կորեան կամ Հնդկաստանը հաջողեն վերադարձնել իրենց երկրներից արտագաղթած բարձրորակ մասնագետներին», մտահոգություն է հայտնում ԱՄՆ ազգային գիտական ֆոնդը:

Սակայն հնդիկներն, օրինակ, չեն շտապում վերադարձնել իրենց արտագաղթած մասնագետներին, որոնք անգերազանցելի պրոֆեսիոնալներ են բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտում:

«Բանիմաց հնդիկները պիտի մեկնեն արտասահման, որպեսզի բարենպաստ վերաբերմունք ստեղծեն Հնդկաստանի հանդեպ», ասում է Հնդկաստանում բարձր տեխնոլոգիաների հեղինակավոր Ynfosys ընկերության նախագահը: Մեկ այլ՝ Nasscom ընկերության նախագահն էլ է նշում, թե ԱՄՆ-ի ընկերություններում ընդգրկված հնդիկները փոխել են Հնդկաստանի կերպարն աշխարհում: Այնպես որ, Հնդկաստանը կամենում է բազմապատկել տարեկան 178.000 ինժեներ շրջանավարտների թիվը, որոնցից 96.000-ն ունի նեղ մասնագիտացում բարձր տեխնոլոգիաների բնագավառում: Այս 96.000-ից 50.000-ը 2000 թ-ին մեկնել է աշխատելու արտերկրում՝ 7000-ով ավելի շատ, քան 1999-ին: Ու դեռ հնդիկ մասնագետների պահանջարկը շարունակում է աճել:

Այնուամենայնիվ, ամերիկացիների տագնապներն ինչ-որ տեղ ճիշտ են, քանզի մեկնածներից շատերը տարիներ անց վերադառնում են Հնդկաստան՝ սեփական ձեռնարկություններ հիմնելու: Ի դեպ, աղքատ երկրի նկարագիր ունեցող Հնդկաստանն ամենաբարենպաստ պայմաններն է ստեղծում իր այս մասնագետների աշխատանքում ու կենցաղում՝ ապահովելով նրանց արեւմտյան վերջին չափանիշներով կառուցված մինի-քաղաքներով:

Հնդիկ եւ ընդհանրապես երրորդ աշխարհի բարձրորակ մասնագետները հետաքրքրում են ոչ միայն ԱՄՆ-ին: Վերջինից հետո ներգաղթի բարձր տոկոս ունեցող երկրներն են Կանադան, Ավստրալիան:

Ավստրալիայում 1992-ի 14.600-ի փոխարեն 1998-ին ժամանակավոր աշխատանքի համար մուտքի վիզաների թիվը հասել է 37.300-ի, 2001-ին նախատեսվում է 40.000 վիզա: Կանադական կառավարությունը 1999-ին բացել է աշխատանքային ներգաղթի հարցերով զբաղվող ինը գրասենյակ: Աշխարհի ուրիշ զարգացած պետություններ եւս, ինչպես Ճապոնիան, Մեծ Բրիտանիան, Գերմանիան, Ֆրանսիան, փորձում են գրավել երրորդ երկրների բարձրորակ մասնագետներին՝ մրցակցելով ԱՄՆ ամենահաս փոշեկուլի հետ:

Ճապոնիայում, ասենք, երկարացվում են աշխատանքային վիզաների ժամկետները մինչեւ երեքից վեց տարի, Ֆրանսիան ճկունացնում է ֆիսկալ քաղաքականությունը՝ ժամանակավոր աշխատանքի համար օտարերկրացիներին հրապուրելու նկատառումով:

«Զարմանալիորեն շատ են դժվարությունները Հնդկաստանի եւ երրորդ աշխարհի մյուս երկրների «ուղեղներին» մեր երկրներ ձգելու առումով», նշում է գերմանացի մի պաշտոնյա:

Ամփոփելով՝ արեւմտյան փորձագետները գտնում են, որ չնայած «ուղեղների» այս շուկայում կան արդեն խաղի կանոններ, այնուամենայնիվ կարգավորման կարիք կա:

Ի դեպ, Համաշխարհային բանկը երրորդ երկրներից արտագաղթը կասեցնելու շուրջ 200 ծրագիր է իրականացնում:

Լ. Գ.

Լրտեսական օդանավի միջադեպը պետք է սթափեցնի Պենտագոնին

ԱՄՆ ռազմական գերատեսչությունը ծանր օրեր է ապրում: Լրտես արբանյակներից երեւում է ՉԺՀ Հայնան կղզու ռազմական օդանավակայանում կանգնած ամերիկյան «EP-3E Aries II» լրտեսական օդանավը, որ կիրակի օրը ՉԺՀ երկնքում չինական F-8 կործանիչի հետ բախվելուց հետո վնասվածք ստացավ եւ հարկադիր վայրէջք կատարեց: Պեկինում ԱՄՆ դեսպան Ջոզեֆ Փրուերը ենթադրում է, որ չինացիները զննում են ամերիկյան օդանավի նորագույն սարքավորումները: Այս կապակցությամբ «Նյու Յորք թայմսը» գրում է, որ ամերիկացիներն էլ նույնը կանեին, եթե դերերը փոխվեին: Երեքշաբթի երեկոյան Չինաստանը թույլատրեց, որ ամերիկացի դիվանագետները հանդիպեն եւ զրուցեն լրտեսական օդանավի անձնակազմի 24 անդամների հետ:

Չին-ամերիկյան հարաբերություններում լարվածություն առաջացրած միջադեպի կապակցությամբ ժնեւի «Տան» օրաթերթը գրում է, որ դա նախագահ Բուշի առաջին միջազգային քննությունն է: Անկախ օդային բախման պատճառներից, ամերիկացիները փորձում են ջրից չոր դուրս գալ. լրտեսության պահին բռնվելը հաճախ բան չէ: Աշխարհը չի մոռացել 40 տարի առաջ ԽՍՀՄ-ի երկնքում խփված Գարի Փաուելի «U-2» լրտեսական օդանավի պատմությունը:

ԱՄՆ վարչակազմում չափավորական գծի գլխավոր ներկայացուցիչը՝ պետքարտուղար Քոլին Փաուելը, չի սիրում ռիսկի դիմել, եթե ակնկալիքները չնչին են: Նրա կարծիքով, մեծապետական քաղաքականությունը կարող է ԱՄՆ-ից վանել նրա ավանդական դաշնակիցներին: Ընդհանուր առմամբ, Փաուելը կողմ է գործակցությանը՝ ԱՄՆ-ի առաջատարությամբ: Ապրիլի 3-ին նա այդ դերում էր, երբ Քի Վեսթում բացեց Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպումը: Երկրորդ՝ կոշտ գծի գլխավոր ներկայացուցիչներն են պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդը եւ գեներալ Փոլ Վոլֆովիցը: Վերջինս փորձում է Իրաքի հարավում ապստամբական շարժում հրահրել Սադդամ Հուսեյնին տապալելու նպատակով: Պենտագոնի գեներալները նաեւ ուզում են ԱՄՆ-ի վերահսկողության տակ առնել Արեւելյան Ասիան եւ այնտեղ ռազմավարական պաշտպանական համակարգ ստեղծել՝ Չինաստանի դերը սահմանափակելու նպատակով: Այդ ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է ապրիլին հակահրթիռային պաշտպանության նորագույն սարքավորումներ հանձնել Տայվանին: Սակայն ամերիկյան լրտեսական օդանավի կալանումն ուժգին հարված հասցրեց երկրորդ գծի կողմնակիցներին: Նախագահ Ջորջ Բուշը չի ուզում թշնամանալ Չինաստանի պես հզոր երկրի հետ: Այնպես որ միջադեպը կարող է հարթվել միայն Փաուելի եւ նրա հետնորդ չափավորականների ջանքերով:

Պ. Ք.

Մշակույթ

Շարունակելով նախորդ տարիներից եկող ավանդույթը, ՀՀ ԳԱԱ արեւելագիտության ինստիտուտը նորանոր աշխատություններ է հրատարակում սփյուռքահայ հովանավորների ֆինանսական օժանդակությամբ: Դրանցից ամենավերջինն է օրերս լույս տեսած «Կիլիզա. Հայկական Քիլիս» 268 էջանոց աշխատությունը, որի հեղինակն է ինստիտուտի երբեմնի գիտաշխատող, բնիկ քիլիսեցի, ներկայումս ամերիկաբնակ պատմաբան Ալիշան Բայրամյանը: Հեղինակի գավակների նյութական միջոցներով լույս տեսած գիրքը ձոնված է հեղինակի հորը՝ Բայրամյանների նախնիների եւ Քիլիսի հայոց կրթամշակութային կյանքի երախտավորների հիշատակին:

Բնօրրանագիտական նոր աշխատություն

Այս գիրքը Սիրիա-Թուրքիայի անմիջական սահմանին գտնվող Քիլիս քաղաքի հայոց համառոտ պատմությունն է: Այս հրատարակությունը Քիլիսի հայությանը նվիրված երկրորդ աշխատությունն է Բեյրութում 1969 թ. լույս տեսած «Յուշամատեան Քիլիսի հայոց» կոթողային գործից հետո:

Գրքի առաջաբանում Ա. Բայրամյանն իրավացիորեն դժգոհում է, որ Քիլիսն ու նրա հայությունն ամբողջովին անտեսվել են «Հայկական սովետական հանրագիտարանում»: Այս բացը լրացնելու համար նա «Հայկական համառոտ հանրագիտարանի» 4-րդ հատորի համար գրել ու հանրագիտարանի խմբագրությանն է ուղարկել «Քիլիս» բառ-հոդվածը, որի շարադրանքը տպագրվել է այս գրքի ավարտին:

Տասը բաժիններում հեղինակը ներկայացնում է Քիլիսի ու նրա հայության պատմությունը՝ հնագույն ժամանակներից մինչեւ 1925 թ.: Նա բնօրրանի անունն ստուգաբանում է արաբերեն «Քնիսո» (հավաքատեղի) բառով: Ներկայացվում են Դաշտային Կիլիկիայի այս հայկական հավաքականության ազգային-եկեղեցական, կրթամշակութային, լեզվական, հասարակական ու քաղաքական զարգացումները դարերի ընթացքին: Հեղինակն առանձնահատուկ ջերմ վերաբերմունք ունի 1880-ական թթ. Բերիո (Հալեպ) թեմի առաջնորդ Մկրտիչ եպս. Վեհապետյանի, ուսուցիչ ու հասարակական գործիչներ Համբարձում Բերբերյանի, Սմբատ Ղազելյանի, Տեր Սահակ եւ Տեր Վահան քահանաների նկատմամբ: Բայրամյանը գտնում է, որ հայ միջնադարյան մեծ մտածող Վարդան Այգեկցին ծնվել է ներկայումս սահմանի սիրիական կողմը մնացած, քրդաբնակ Մարաթա գյուղում եւ առաջարկում սիրիահայությանը այնտեղ գնել մի հողամաս եւ հուշաքար կանգնեցնել Այգեկցու հիշատակին: Հեղինակի համաձայն, Քիլիսի արհեստավորները բացառապես հայեր էին՝ վարպետներ իրենց գործում այն աստիճանի, որ «կրնանք ըսել, որ այսօր իսկ ոսկերչութեան համաշխարհային համբաւ վայելող Հալէպի ոսկերչական կեդրոնը զգալի չափով իր համբաւը կը պարտի հալէպաբնակ քիլիսցի հայերու յաջորդական սերունդներուն» (էջ 133):

Անցյալ դարասկզբի դեպքերի մասին բաժիններում Բայրամյանը գրում է, որ քաղաքի հայությունը փրկվել է 1909 թ. կոտորածներից շնորհիվ քաղաքի աստվածավախ թուրք մոլլայի ջանքերի: Այսուհանդերձ, քիլիսցիք տեղահանվել ու կոտորվել են Մեծ եղեռնի տարիներին, իսկ վերադարձողները քեմալականների սպառնալիքների ու ֆրանսիացիների ուխտադրժության հետեւանքով բնօրրանը վերջնականապես լքել են 1921 թ. վերջին ու 1922 թ. սկզբին:

Գրքի ավարտին կան նաեւ անգլերենով ընդարձակ ամփոփում, օգտագործված աղբյուրների ցանկ եւ հեղինակի կենսագրությունը:

Հատորը շարադրվել եւ լույս է տեսել արեւմտահայերենով, դասական ուղղագրությամբ: Այսուհանդերձ, հեղինակի շուրջ քառորդդարյա հայաստանյան կեցությունն իր կնիքն է դրել ոճական եւ ուղղագրական անհարթությունների առկայության մեջ:

Ցավոք, հատորում տեղ են գտել պատմական տեղեկությունների ու տարեթվերի սխալներ, ինչպես նաեւ ծանծրալի, անհարկի եւ բազմաթիվ կրկնություններ, որոնց մեծագույն մասից կարելի կլիներ խուսափել բարեխիղճ խմբագրի առկայության դեպքում:

Ալիշան Բայրամյանի սույն աշխատությունը մի նոր ապացույց է այն մասին, որ հայը չի մոռանում իր բնօրրանը՝ թեկուզ բազմաթիվ տասնամյակներ անց, եւս արժանի պատասխան է պատմությունը մոռանալ խորհուրդ տվող հայազգի ու այլազգի մունետիկներին:

ԳԵՎՈՐԳ ՅԱԶԸՃՅԱՆ

ԳՐՆԵՂՈՆ

Նրա համար մշակույթը ապրում է

Հայր Անդրանիկ Ծ. վարդապետ Կռանյանի մեծարման երեկոն Նաքֆաշում

Հայր Անդրանիկ Ծ. վարդապետ Կռանյանը հայտնի անուն է ոչ միայն լիբանանահայ գաղութում, այլեւ սփյուռքում ընդհանրապես: «Օժտուած է խսկական հրապարակագրին բնորոշ յատկանիշներով: Ան գիտէ իր մտքերը արտայայտել որոշ եւ յստակ, սեղմ, կուռ, կարճ նախադասութիւններով, անսեթեւեթ ու շեշտակի, թիրախին սլացող նետի պէս: Այլապէս ընդգծելի է իր մօտ իր համոզումները յանդգնութեամբ ու առանց բառերը ծամծմելու արտայայտելու շնորհը», այսպես է բնորոշում նրան սփյուռքի հայտնի մտավորական ժիրայր Նաիրին: Իսկ ահա մի ուրիշ ճանաչված մտավորական՝ Թորոս Թորանյանն այն կարծիքին է, որ Անդրանիկ Ծ. վարդապետ Կռանյանի համար միակ ճշմարիտը գործն է, աշխատանքը, ծիգը, ծիգերի գումարը: «Անդրանիկ վրդ. Կռանեանին համար մշակոյթը ապրում մըն է: Ան առանց մշակոյթի չի կրնար ապրիլ: Մշակոյթը կը նկատէ ոչ միայն անձնական անհրաժեշտացոյն սնունդ, որպէս թթուածին, նաեւ ազգին զաւակներուն իրար հասկացութեան այն մոգական գաւազանը վերջապէս, որ բաժանումի պատերը կը տապալէ ու միութիւնը կը ստեղծէ»:

Հոգեւոր, կրթական եւ խմբագրական աշխատանքի տարիների փորձ ունեցող վարդապետը հայկական մի շարք կրթական հաստատություններում գրաբար, հայ մատենագիտություն, հայ երաժշտության պատմություն, հայ եկեղեցու պատմություն, հայ ծիսագիտություն է դասավանդել 1969-ից սկսած: Իսկ մեկ տարի ավելի շուտ եղել է «Երիտասարդ հայ» երկշաբաթաթերթի խմբագրական կազմի անդամ, 1973-98-ը խմբագրել է հայ կաթոլիկ պատրիարքության «Մասիս» շաբաթաթերթը, 1980-2001 թվականներին՝ «Զուարթնոց» պարբերաթերթը, լինելով նախ խմբագիր, ապա՝ պատասխանատու խմբագիր: Վերջին 10 տարում նաեւ «Հայկազեան Հայագիտական Հանդէս» տարեգրքի պատասխանատու խմբագիրն է:

Ինչպես Բեյրութից հաղորդում է Սիրիա Մալյան-Փափազյանը, մարտի 16-ին Նաքֆաշում՝ «Տեմիրճեան կեդրոնում» մեծարվեց բազմավաստակ մտավորականը: Մեծարանքի երեկոյի ժամանակ, որը կազմակերպել էր ՀԲԸՄ Հայ երիտասարդաց ընկերակցության «Անդրանիկ» մշակութային մարմինը, տեղի ունեցավ նաեւ հայր Անդրանիկ Ծ. վարդապետ Կռանյանի նոր՝ «Լուսարձակդ բաց վրաս» (հոգեւոր ապրումներ) հատորյակի շնորհանդեսը: Նորատիպ գրքի վերլուծությունը տվեց գերապատիվ հայր Մեսրոպ վրդ. Թոփալյանը, իսկ գրքից հատվածներ կարդաց դոկտոր Շահե Փարթամյանը:

Գինեձոնի արարողությունից հետո ելույթ ունեցան Գյումրիի «Գոհար» երաժշտանոցի նվագախումբն ու երգչախումբը, որոնք առաջին անգամ էին Լիբանանում: Գեղարվեստական ղեկավար, Կիպրոսից վերջերս Գյումրի փոխադրված խմբավար Սեպուհ Աբգարյանի ղեկավարությամբ կատարվեցին հայ երաժշտության լավագույն նմուշներից:

Ս. Գ.

ԾՈՒԾԱՀԱՆԴԵՍՆԵՐ

Բարեկամությունը շարունակվում է

«Салон ЦДХ-2001»-ը Ռուսաստանի Դաշնության միակ գեղարվեստական ծրագիրն է կերպարվեստում, որի հիմնական նպատակն է ԱՊՀ երկրների ստեղծագործական միությունների միջեւ սերտ համագործակցության եւ նախկին կապերի վերահաստատումը: Մարտի 15-26-ը Մոսկվայում կայացած չորրորդ ամենամյա միջազգային գեղարվեստական ցուցահանդեսին մասնակցելու հրավեր էր ստացել նաեւ Հայաստանը: Ցուցահանդեսին մասնակցելու նպատակով Մոսկվա էին մեկնել գեղանկարիչներ Հենրիկ Գառնիկյանը, կիրառական արվեստի վարպետներ Ալեքսանդր Ստեփանյանը, Ռոբերտ Եսայանը, Մարիամ Հակոբյանը եւ պատվիրակության ղեկավար, մշակույթի եւ սպորտի փոխնախարար Ալիս Աղամյանը: Մոսկվայի նկարիչների կենտրոնական տան տրամադրած 5000 քմ տարածքում ցուցադրվեցին գեղանկար, գրաֆիկա, քանդակ, դեկորատիվ-կիրառական արվեստ, լուսանկարչական եւ դիզայն՝ ավելի քան 500 հեղինակների ստեղծագործություններ: ԱՊՀ յուրաքանչյուր երկրին նկարիչների միությունների միջազգային կոնֆեդերացիան տրամադրել էր առանձին տաղավար եւ ապահովել էր լրատվամիջոցներով: Հայաստանի նկարիչների միությանը տրամադրած տաղավարում ներկայացվեցին նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղամյանի, գեղանկարիչներ Սամվել Համբարձումյանի, Ֆելիքս Եղիազարյանի, Արկադի Պետրոսյանի նկարները, Մարիամ Հակոբյանի քանդակները, Բենիկ Պետրոսյանի բրոնզաձույլ մանրաքանդակի եզակի նմուշները, նաեւ արծաթագործական եւ ոսկերչական աշխատանքներ: «Ցուցահանդեսը վերածվեց մշակութային մեծ իրադարձության, ուր այցելեցին Մոսկվայի, ԱՊՀ եւ արտասահմանյան այլ երկրների մեծ թվով արվեստասերներ», տեղեկացրեց պատվիրակության ղեկավար Ալիս Աղամյանը: Հայկական տաղավարն ունեցել է մեծ հաջողություններ, արժանացել է կազմակերպիչների եւ այցելուների առանձնահատուկ ուշադրությանը: Հայ նկարիչներին առաջարկվել են հետագա համագործակցության ծրագրեր, ստացվել են նաեւ պատկերասրահներում ցուցահանդեսներ կազմակերպելու առաջարկներ: Մարտի 22-ին կազմակերպվել էր հայկական տաղավարի շնորհանդեսը, ուր հրավիրված էին մոսկվայաբնակ անվանի հայեր եւ այլ երկրների արվեստագետներ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Հայկական երաժշտության ընդգրկուն ներկայություն

Անցյալ տարվա վերջին Լոնդոնում հրատարակված 29 հատորանոց «Գրովլ» երաժշտական հանրագիտարանն ամենաընդգրկունն ու ամենահեղինակավորը, նաեւ ամենահավաստին է ամբողջ աշխարհում: Դրանում, ըստ «Նոյյան տապանի» անգլերեն լրատվության, ընդգրկված են 40 հոդվածներ հայկական երաժշտության եւ երաժիշտների մասին՝ տրամադրված Երեւանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի պրոֆ. Սվետլանա Սարգսյանի կողմից: Վերջինիս ուղղված հանրագիտարանի գործադիր խմբագրի՝ Ջոն Թիրելի նամակում կարդում ենք հետեւյալ տողերը. «Այս անգամ հայկական երաժշտության բաժինը շատ ավելի ընդգրկուն է՝ շնորհիվ Ձեր անխոնջ աշխատանքի: Մենք երախտապարտ ենք Ձեզ՝ հանրագիտարանին բերած անգնահատելի ավանդի համար: Վստահ եմ, Ձեր համախոհները նույնպես երախտապարտ կլինեն Ձեզ»:

«Նյու Գրովլ» երաժշտական հանրագիտարանն առաջին անգամ Սթենլի Սադիի խմբագրությամբ լույս է տեսել 1980 թ.՝ 20 հատորով: Մոտ 6 հազար երաժշտագետներ աշխարհի տարբեր անկյուններից համագործակցում են բրիտանական խմբագրական կազմի հետ: Վերջին տասնամյակում կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքում ամբողջապես վերանայվել է ամբողջ հրատարակությունը եւ համապատասխան ճշգրտումներ արվել: Նոր հրատարակության մեջ տեղեկություններ կան 20-րդ դարի ավելի քան հինգ հազար, այդ թվում նաեւ 35 հայ երաժիշտների մասին:

Հայերի մասին եղած տեղեկությունների մեծ մասը նոր է: Հանրագիտարանը նորոգված, լրացված տեղեկություններով վերահրատարակվում է ամեն տարի: Առաջին անգամ Ջորջ Գրովլի 1 հատորանոց երաժշտական հանրագիտարանը հրապարակվել է 1878 թ.:

Հ. Ծ.

1700

Նարեկացին՝ «Քրիստոնեություն-1700»-ում

Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի շրջանակներում այս օրերին Գեղարքունիքի մարզում արվում են բազմաբնույթ միջոցառումներ՝ պետական եւ այլ կազմակերպությունների մակարդակով:

Մարտի 31-ին Գավառի ինդուստրիալ-մանկավարժական քոլեջում կազմակերպվել էր գիտական կոնֆերանս՝ նվիրված մեր գրականության գագաթներից մեկին՝ Գրիգոր Նարեկացուն: Միանգամից երեք հոբելյան. քրիստոնեություն-1700, «Մատյան»-ի ստեղծման 1000 տարին, եւ, ըստ որոշ գրականագետների վարկածների՝ Նարեկացու ծննդյան 1050-րդ տարեդարձը:

Հավաքույթին մասնակցում էին մարզային իշխանության մշակույթի եւ արվեստի ներկայացուցիչներ, դպրոցների տնօրեններ եւ քոլեջի ուսանողա-դասախոսական կազմը: Հիմնական զեկուցող, գրականագետ, բանաստեղծ, քոլեջի տնօրեն Նորայր Ղազարյանը ներկայացնելով Գրիգոր Նարեկացու ստեղծագործությունը, որը մարդու կատարելությանն ուղղված հումանիզմի ու խիզախման անվերջանալի շղթա է, կարեւորեց այն մեր օրերում եւ համեմատության եզրեր նշեց Նարեկացու ապրած ժամանակաշրջանի եւ ներկայի հետ: Իսկ տարբերությունն այնքան էլ մեծ չէ: Անցել է 1000 տարի, բայց Նարեկացու դրամատիզմն ու հարցադրումները արդիական են:

Ելույթներ ունեցան նաեւ մանկավարժներ ու ուսանողներ, որոնք մտահոգություն հայտնեցին մեր կրթական հաստատություններում Նարեկացու ստեղծագործություններին պատշաճ ուշադրություն չդարձնելու եւ 1700-ամյակի միջոցառումների պետական ծրագրում արժանի տեղ չհատկացնելու համար:

Տ. ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐԱՑՈՒՅՑ

Ապրիլի 5

Հայոց տոմարի Ահրանք օրը

- 1953 թ. Երեւանում բացվեց Հ. Թումանյանի տուն-թանգարանը:

ԾՆՎԵԼ ԵՆ

- Լեւոն Քարախանը (Կարախանյանը, 1891 թ., Թիֆլիս), ՀՀ վաստ. արտիստ, քամանչահար:
- Ռիչարդ Յարդումյանը (Յարդըմյան, 1917 թ., Ֆիլադելֆիա), կոմպոզիտոր:
- Մայիս Ավդալբեգյանը (1918 թ., Իգդիր), բանասիրական գիտ. դ-ր, գրականագետ:
- Արծվի Հունանյանը (1926 թ., Աշտք), բանասիրական գիտ. դ-ր, պրոֆ., գրականագետ, թատերագետ:
- Պետրոս Բեդիրյանը (1931 թ., Հալեպ), բանասիրական գիտ. դ-ր, պրոֆ.:

ՀԵՂԻՆԵ ՂԱՐԱԳՈՒԼՅԱՆ

ԱԶԳ

Մարզական

Համընդհանուր ջանքերով...

Շուրջ հինգ ամիս տեւած ֆուտբոլի հանրապետական ֆեդերացիա-ակումբներ հակամարտությունը կարգավորվեց: Այո, հայկական ֆուտբոլում ստեղծված անբնական վիճակին վերջ տրվեց կողմերի փոխզիջմամբ: Եվ եթե հանրապետական առաջնության եւ գավաթի խաղարկության հարցերը կասկածի տակ էին, ապա այժմ պարզ է՝ դրանք կանցկացվեն:

Հայաստանի 10-րդ առաջնության բարձրագույն խմբի մրցաշարին, որը կմեկնարկի ապրիլի 17-ին, կմասնակցեն 13 թիմեր: Հանդես կգան հետեւյալ թիմերը՝ «Արաքս-Իմպեքս» (Երեւան), «Արարատ» (Երեւան), «Շիրակ» (Գյումրի), «Միկա» (Աշտարակ), «Զվարթնոց» (Երեւան), «Կիլիկիա» (Երեւան), «Լեռնագործ» (Կապան), «Փյունիկ» (Երեւան), «Ղարաբաղ» (Երեւան), «Դինամո-2000» (Երեւան), «Լոռի» (Վանաձոր), «Կոտայք» (Աբովյան), «Բանանց» (Երեւան): Առաջնությունը կանցկացվի երկու շրջանով: Վերջին երկու տեղերը զբաղեցնող թիմերը դուրս կթողնեն բարձրագույն խմբից, իսկ առաջին խմբի հաղթողը հաջորդ տարի կփոխարինի նրանց: Այնպես որ՝ 2002 թ. առաջնության բարձրագույն խմբի մրցաշարին 12 թիմեր կմասնակցեն:

Ինչ վերաբերում է գավաթի խաղարկությանը, ապա այստեղ հանդես կգան 16 թիմեր՝ բարձրագույն խմբի մասնակից 13 կոլեկտիվներին կմիանան առաջին խմբի 3 թիմեր՝ ՖԻՄԱ-ն, ՀՖԴ-ն եւ ԵՖԴ-ն: 1/8 փուլի խաղերը կանցկացվեն ապրիլի 7-8-ին: Գավաթակիրը հայտնի կդառնա մայիսի 27-ին, «Հանրապետական» մարզադաշտում անցկացվելիք եզրափակիչ մրցախաղից հետո:

Ֆեդերացիայի հետ առճակատման գնացած յոթ ակումբների գլխավոր պահանջներից մեկը վերաբերում էր գործադիր կոմիտեի կազմին: Այն բանից հետո, երբ իրենց դիմումների համաձայն գործկոմի կազմից ազատվեցին ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Արման Հովհաննիսյանը, մարզական բաժնի պետ Սլավա Սարգսյանը, բաժնի աշխատակից Ռոբերտ Դալլաքյանը, ինչպես նաեւ քվեարկությամբ ազատվեց Սարգիս Հովիվյանը, այն համալրվեց բարձրագույն խմբում հանդես եկող ակումբների ներկայացուցիչներով: Հանրապետական ֆեդերացիայի գործկոմը կազմված է 29 հոգուց եւ այսպիսին է. Սուրեն Աբրահամյան (ՀՖՖ), Աբրահամ Բաբայան (ՀՖՖ), Սուրեն Բաղդասարյան (ՀՖՖ), Վահագն Գրիգորյան (ՀՖՖ), Իշխան Զաքարյան (սպորտի նախարարություն), Միքայել Իսպիրյան (ՀԱՕԿ), Հովհաննես Վարյան (մրցավարական կոմիտե), Ռուբեն Մինոյան (տեխնիկական կոմիտե), Մարտին Սարգսյան (կարգապահական կոմիտե), Մանվել Պետրոսյան (Շիրակի մարզային ֆեդերացիա), Հարություն Մխոյան (Արմավիրի մարզային ֆեդերացիա), Սամվել Մկրտչյան (Սյունիքի մարզային ֆեդերացիա) Արմեն Ղուլարյան (Տավուշի մարզային ֆեդերացիա), Վիտալի Շաֆերյան (վետերան ֆուտբոլիստ), Էդուարդ Մարգարյան (ՀՀ արդարադատ. նախարարություն), Նիկոլայ Ղազարյան («Արաքս-Իմպեքս»), Արկադի Անդրեասյան («Արարատ»), Գառնիկ Խաչատրյան («Շիրակ»), Միքայել Բաղդասարով («Միկա»), Արտակ Մնացականյան («Զվարթնոց»), Ռուբեն Հայրապետյան («Փյունիկ»), Հովհաննես Զանազանյան («Լեռնագործ»), Աշոտ Աղաբաբյան («Կիլիկիա»), Լեւոն Հասրաթյան («Դինամո-2000»), Բարսեղ Բեգլարյան («Ղարաբաղ»), Կոլյա Բաբայան («Լոռի»), Սերգեյ Պողոսյան («Կոտայք»), Պողոս Գալստյան (ՀՖԴ), Խորեն Հովհաննիսյան (ԵՖԴ):

Այսպիսով, առճակատումն ավարտվեց: Հուսանք, որ տարակարծությունները ետեւում են, եւ հայկական ֆուտբոլի խնդիրները կլուծվեն փոխհամաձայնությամբ, բոլոր ուժերի համընդհանուր ջանքերով:

Շոտլանդացու հաղթանակը

Սան Պաուլոյի «Ինտերլագոս» մրցարշավարանում անցկացվեց «Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմեքենաների աշխարհի առաջնության 3-րդ փուլը՝ «Բրազիլիայի Մեծ մրցանակի» խաղարկությունը:

Մրցավազքը շատ բարդ պայմաններում ընթացավ: Բավական է ասել, որ 22 արշավորդներից 12-ը չդիմացան լարվածությանն ու անավարտ թողեցին վազքը: Իսկ մարզիկներից մի քանիսը մրցումներից հետո տուգանվեցին տարբեր խախտումների համար:

Համառ պայքարում հաղթեց շոտլանդացի Դեւիդ Կուլթհարդը («Մաքլարեն-Մերսեդես»): Նրանից ընդամենը 16 վայրկյանով ետ մնաց աշխարհի ներկայիս չեմպիոնը՝ գերմանացի Միխայել Շումախերը («Ֆերարի»): Երրորդ տեղը գրավեց «Զաուբեր» թիմի ներկայացուցիչ Նիկ Հայդֆելդը: Ի դեպ, նա իր մարզական կենսագրության մեջ առաջին անգամ դարձավ մրցանակակիր:

Հետաքրքիր մի դիտարկում. վիճակագիրներից ոմանք նշեցին, որ սկսած 1994 թվականից, «Բրազիլիայի Մեծ մրցանակի» հաղթողն ի վերջո նվաճում է աշխարհի չեմպիոնի կոչումը: Ուրեմն՝ ապագա չեմպիոնը Կուլթհա՞րդն է:

Երեք փուլից հետո առաջատարը Միխայել Շումախերն է, որը 26 միավոր է վաստակել: 20 միավոր ունի Կուլթհարդը, իսկ ընդհանուր հաշվարկում երրորդ տեղում է ընթանում Ռուբենս Բարիկելլոն («Ֆերարի»)՝ 10 միավոր:

Կոնստրուկտորների գավաթի հաշվարկում առաջատարների եռյակն այսպիսին է. «Ֆերարի»՝ 36, «Մաքլարեն-Մերսեդես»՝ 21, «Զաուբեր»՝ 8 միավոր:

Բաժինը վարում է ՌԱԶՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

ԽԱՉԲԱՌ

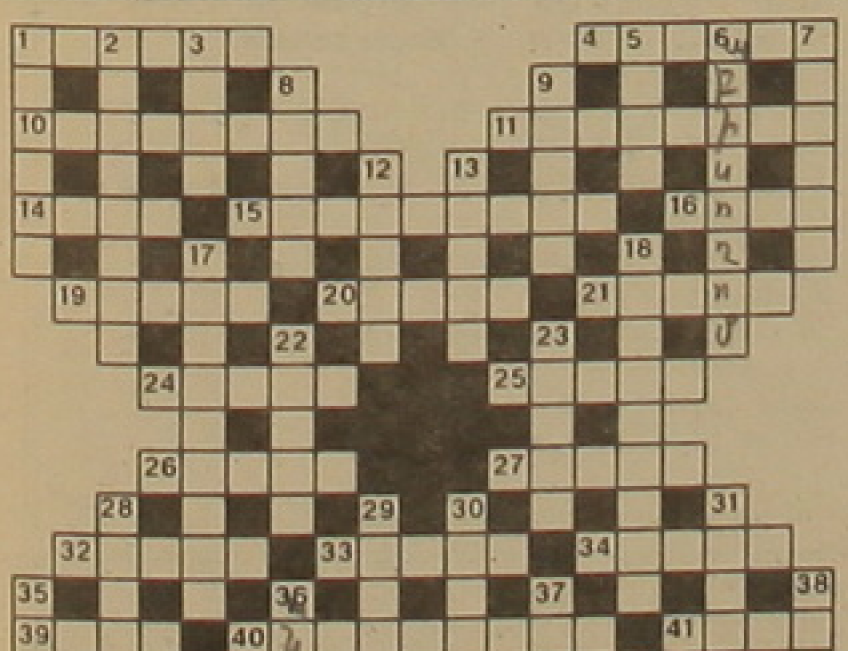

Ուղղահայաց

1. Միահամուռ, համակամ, ...: 2. Կաթողիկոս Ամենայն հայոց Պետրոս Ա ...: 3. Ապենինններից սկիզբ առնող գետ Իտալիայում: 5. Հրազդան քաղաքի նախկին անվանումը: 6. Պարոնյանի այն հերոսը՝ աղան, որն իջեւանել էր Պոլսի Բերա թաղամասի Ծաղիկի փողոցում: 7. Պետական սահմանի առաջին գիծը, տեղամասը: 8. Գետ Արեւմտյան Աֆրիկայում: 9. Հայոց թագուհի: 12. Այն ամենը, ինչը ծառայում է մարդկանց պահանջները բավարարելուն: 13. Այն հիմքը, խարիսխը, որի վրա բարձրանում է վերնաշենքը: 17. «Սեղեա» ողբերգության հեղինակը: 18. Չկնատեսակ: 22. Մագնիսական ինդուկցիայի միավորը: 23. Այն հեղուկը, որը եթե թունդ է լինում, իրեն է վնասում: 28. «Ալմագեստ» աստղագիտական աշխատության հույն հեղինակը: 29. Ինդուկտիվության միավորը: 30. Հայկական հեթանոսական տոմարի 3-րդ ամիսը: 31. Թագավորական տոհմ Հայաստանում: 35. Ա. Ֆրանսի «Բալթազար» նովելի հերոսուհին: 36. Այն միրգը, որը խաբվելով կերել են Եվան եւ Ադամը: 37. Տոնահանդես, ...: 38. Պրոֆեսիոնալ աշխարհահռչակ բռնցքամարտիկ: 42. Հերոս «Մոսկվան արցունքներին չի հավատում» կինոնկարում: 43. Հին իսլանդական արձակ, սագ:

Հորիզոնական

1. Խոշոր կալվածատեր: 4. Գետ Թուրքիայում, միանում է Եփրատ գետին: 10. Հայոց Արտավազդ Բ թագավորին գլխատող հռոմեացի զորավարը: 11. Դանթե Ալիգիերիի բանաստեղծությունները նվիրված են այս կնոջը: 14. Այժմյան, ներկայիս իմաստով բառ: 15. Լեւուլոզ, ...: 16. Իսպանացի պալատական նկարիչ: 19. Երիտասարդական թերթ, որը լույս էր տեսնում 1990-ական թվականների սկզբներին: 20. Հայ գուսան: 21. Ախուրյանի աջ վտակը, կանաեւ նույնանուն սարավանդ, գյուղ եւ տաճար: 24. Հանրահայտ շախմատիստ: 25. Պաղեստինյան տարածքի մինչիսրայելյան անվանումը: 26. Միջին դարերում ռոմանական երկրներում տարածված լարային աղեղնավոր գործիքների ընդհանուր անվանումը: 27. Ամերիկահայ քանդակագործ, Վ. Սարոյանի մոտ բարեկամը: 32. Օրգանիզմի հարմարվողական ռեակցիան տարբեր ազդեցությունների նկատմամբ: 33. Հոտավետ կանաչի: 34. Բակունցի «Յար խուշտան» նվագող հերոսը: 39. Ազնիվ պտուղը: 40. Եվրիպիդեսի գործերից: 41. Մեքսիկայում ապրած հնդկացի ժողովուրդ: 44. «Անաթասիս» նշանավոր պատմական երկի հույն հեղինակը: 45. Լույս բացվելու ժամանակը: 46. Քաղաք Հայաստանում: 47. Հավազգի թռչուն:

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց 1. Իմերման: 2. Վիտոցկի: 3. Սաբաթ: 4. Փող: 5. Նավ: 6. Աղցան: 7. Վահագնի: 8. Բարոկկո: 14. Ագարակ: 17. Սաթենիկ: 18. Դեր: 19. Կվարտետ: 20. Բարիկադ: 21. Կողբացի: 22. Բեգոնիա: 23. Նուշ: 24. Նաբոյան: 31. Ռուր: 32. Գրաֆիտ: 33. Ճճի: 36. Արեւածագ: 37. Արքմեդ: 39. Փիսովիչ: 40. Ոսկանով: 41. Կաղնի: 42. Սամբո: 46. Կոն: 47. Բառ:

Հորիզոնական 3. Սոփոնիա: 9. Ամֆիբիա: 10. Ղարաբաղ: 11. Բեղ: 12. Վեց: 13. Երմոնյա: 15. «Ալլանով»: 16. Բերգման: 17. Սնդիկ: 22. Բինոռ: 25. Փարավոն: 26. Թուր: 27. Ճիր: 28. «Թրեֆիկ»: 29. Եթենոս: 30. Նուռ: 33. Ճայ: 34. Մաստիգա: 35. Կարաս: 38. Ափիոն: 41. Կոմիտաս: 43. Սարիանա: 44. Աբրոյան: 45. Դեկ: 47. Բամ: 48. Կամերուն: 49. Բիլիկով: 50. Իոնեսկո:

Մամլո հաղորդագրություն
04.04.2001

Հայաստանի Հանրապետությունը դարձավ ԱՄՀ-ի տվյալների տարածման ընդհանուր համակարգի անդամ

Ավարտվեց Հայաստանի Հանրապետության անդամակցության գործընթացը Արժույթի միջազգային հիմնադրամի տվյալների տարածման ընդհանուր համակարգին (ՏՏԸՀ) եւ 2001թ. ապրիլի 3-ից մեր հանրապետությունը պաշտոնապես այդ համակարգի անդամն է:

ՏՏԸՀ-ն հիմնադրվել է 1997թ. դեկտեմբերին եւ այսօր համակարգին անդամակցում են 28 երկրներ: Հայաստանի Հանրապետությունը ԱՊՀ երկրներից երրորդն է, որ անդամագրվում է այս համակարգին: ՏՏԸՀ-ի հիմնական նպատակը ազգային վիճակագրական համակարգերի զարգացման գործում անդամ երկրներին օժանդակելն է: Համակարգի շրջանակներում տվյալների որակի եւ դրանց տարածման խնդիրները կենտրոնանում են տնտեսության հինգ իրական, ֆինանսական, հարկա-բյուջետային, արտաքին եւ սոցիալ-դեմոգրաֆիական հատվածների վրա:

ՀՀ կենտրոնական բանկը, Հայաստանի ՏՏԸՀ-ին անդամակցության շրջանակներում, պատասխանատու է տնտեսության ֆինանսական հատվածի վիճակագրության համար: ԿԲ-ն Հայաստանի բանկային եւ ֆինանսական վիճակագրության բարելավմանն ուղղված միջոցառումների երկարաժամկետ ծրագիր է ընդունել, որոնց իրականացումը սկսվել է արդեն ընթացիկ տարվա առաջին եռամսյակից:

ԿԲ ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ

ՀԱՄԵՐԳ

Ապրիլի 6-ին, ժ. 19:00-ին, «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում կկայանա Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի համերգը՝ Ալեքսանդր Սիրանոսյանի (Ֆրանսիա) ղեկավարությամբ: Համերգը նվիրվում է Մայրության եւ գեղեցկության տոնին: Համերգին կկայանա Ստեֆան Էլմասի նոր լազերային ձայնասկավառակի շնորհանդեսը:

Ծրագրում

Հեկտոր Բեռլիոզ (1803–1869)
«Հռոմի կառնավալ» նախերգանք
Ստեֆան Էլմաս (1862–1937)
Դաշնամուրի եւ նվագախմբի թիվ 3 կոնցերտ
Մենակատար՝ Արմեն Բաբախանյան
Վենսան դ'Էնդի (1851–1931)
Սիմֆոնիա՝ դաշնամուրի եւ նվագախմբի համար

Գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր՝ ԷԴՈՒԱՐԴ ԹՈՓՉՅԱՆ

ՀՖՆ-ի 2000/2001 թթ. համերգաշրջանի հովանավոր՝

AGBU- Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում ենք զանգահարել 560645 հեռախոսահամարով:

ՀՖՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիան հայտնում է, որ «Ռեեստրավարի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագներում» եւ «Փաստաթղթային եւ ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարման գործակիցներում» կատարվել են հետեւյալ փոփոխությունները.

1. Ռեեստրավարի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագների 6.1. կետը շարադրվել են հետեւյալ կերպ.

6.1	Հաշվից հաշիվ արժեթղթի փոխանցումը		
	Փաստաթղթային արժեթղթերի դեպքում	յուրաքանչյուր փոխանցման համար	
ա)	կանոնակարգված շուկայում (բորսայում կամ բրոքերային գրասենյակի միջոցով) իրականացված գործարքների արդյունքներով		0.15% յուրաքանչյուր արժեթղթի անվանական արժեքից
բ)	նոտարական վավերացումով իրականացված գործարքների արդյունքներով		4% յուրաքանչյուր արժեթղթի անվանական արժեքից
գ)	ժառանգություն		0.15% յուրաքանչյուր արժեթղթի անվանական արժեքից
դ)	այլ գործարքների արդյունքներով		3% յուրաքանչյուր արժեթղթի անվանական արժեքից
	Ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի դեպքում		
ա)	կանոնակարգված շուկայում (բորսայում կամ բրոքերային գրասենյակի միջոցով) իրականացված գործարքների արդյունքներով		0.1% յուրաքանչյուր արժեթղթի անվանական արժեքից
բ)	նոտարական վավերացումով իրականացված գործարքների արդյունքներով		3% յուրաքանչյուր արժեթղթի անվանական արժեքից
գ)	ժառանգություն		0.1% յուրաքանչյուր արժեթղթի անվանական արժեքից
դ)	այլ գործարքների արդյունքներով		2% յուրաքանչյուր արժեթղթի անվանական արժեքից

Սեփականության իրավունքի փոփոխության գրանցման ծառայությունների սակագները չեն կարող պակաս լինել 250 դրամից՝ փաստաթղթային արժեթղթերի եւ 200 դրամից՝ ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի դեպքում:

2. Փաստաթղթային եւ ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարման սակագների գործակիցների սանդղակը

Կանխավճար հավկվող շահույթ		Երեւան 0%			
		3 ամիս 0%	6 ամիս 5%	9 ամիս 10%	12 ամիս 15%
>7.0 մլն	0%	1	0.95	0.9	0.85
0 մլն-7 մլն	20%	0.8	0.76	0.72	0.68
<0 մլն	40%	0.6	0.57	0.54	0.51

Կանխավճար հավկվող շահույթ		Արագածոտն, Արմավիր, Արարատ, Կոտայք 10%			
		3 ամիս 0%	6 ամիս 5%	9 ամիս 10%	12 ամիս 15%
>7.0 մլն	0%	0.9	0.855	0.81	0.765
0 մլն-7մլն	20%	0.72	0.684	0.648	0.612
<0 մլն	40%	0.54	0.513	0.486	0.459

Կանխավճար հավկվող շահույթ		Տավուշ, Լոռի, Շիրակ, Գեղարքունիք, Վայոց ձոր, Սյունիք 20%			
		3 ամիս 0%	6 ամիս 5%	9 ամիս 10%	12 ամիս 15%
>7.0 մլն	0%	0.8	0.76	0.72	0.68
0 մլն-7մլն	20%	0.64	0.608	0.576	0.544
<0 մլն	40%	0.48	0.456	0.432	0.408

*Վճարվող գումարը չի կարող պակաս լինել 5000 դրամից՝ ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի ռեեստրերի վարման դեպքում, եւ 7500 դրամից՝ փաստաթղթային արժեթղթերի ռեեստրերի վարման դեպքում:
*Մեկ տարուց ավելի գործունեություն չիրականացնող ընկերությունների ռեեստրերի վարման գումարը կազմում է 4000 դրամ:
*Մասնավորեցման ցանկերում ընդգրկված եւ չմասնավորեցված ընկերությունների ռեեստրերը վարվում է անվճար: Այդ ընկերությունների ռեեստրերի վարման վճարը հաշվարկվում է մասնավորեցումից հետո երեք ամիս անց:
**Փոփոխությունները համաձայնեցված են ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության հետ, հաստատված են «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ՓԲԸ-ի կողմից:

ՀՈՋ

1965 թ. գործող Հայաստանի ուսանողական ջոկատների հանրապետական շտաբը, որը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կամավորական ծառայության կոմիտեի անդամ է, հրավիրում է որպես կամավորական մասնակցելու արտասահմանում եւ Հայաստանում միջազգային աշխատանքի ճամբարների ամառային ծրագրերին:

Պայմանները՝ *անգլերենի (ֆրանսերեն, գերմաներեն) տիրապետում, կամավորականի անդամավճար եւ ուղեվարձի վճարման հնարավորություն*

Դիմումներն ընդունվում են հետեւյալ հասցեով՝

Կորյունի 19ա,
7-րդ հարկ,
հեռ.՝ 52 27 88,
52 27 01

YEREVAN-PARIS-LYON
SABERATOURS-SEVAN
ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻԶ-ԼԻՈՆ

Ավիատոմսեր եւ տուրիզմ

«Սաբերատուր-Սեւան»
ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- *Ավիատոմսեր Երեւանից ուղիղ չվերթերով*

ARMENIAN AIRLINES swissair KLM BRITISH AIRWAYS АЭРОФЛОТ

տրանզիտ խաղաններով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը

- *Գնացքի տոմսեր Եվրոպայում*
- *Հյուրանոցների ամրագրում Հայաստանում եւ արտասահմանում*
- *Բժշկական ապահովագրություն*

375010, ք. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (3741) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (3741) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

LINK

ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
«ՍՏԱՆԴԱՐՏ 2000»

Հաշվապահության բոլոր բաժինների ավտոմատացում.
Արտադրություն եւ առեւտուր
Բանկ եւ դրամարկղ
Աշխատավարձ եւ կադրեր
Պահեստի շարժ
Հաշվարկներ գնորդների հետ
Հաշվարկներ մատակարարների հետ
Հիմնական միջոցների հաշվառում...

Փաստաթղթերի գրանցում, պահպանում եւ տպագրում.
Հաշիվ-ֆակտուրաներ
Դրամարկղային օրդերներ
Աշխատավարձի տեղեկագրեր
Պահանջագրեր...

Հաշվետվությունների ձեւավորում.
Շրջանառության եւ մնացորդի ամփոփագիր
Գլխավոր գիրք
Շախմատ-տեղեկագիր...

Ծրագիրը մշակված է "1С: БУХГАЛТЕРИЯ" համակարգի հիման վրա

Աշխատում է նոր եւ հին հաշվային պլաններով
Ավտոմատ ձեւավորում է գրառումներ
Աշխատում է հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով
Համատեղելի է Windows համակարգի հետ

Երեւան, Կոմիտասի պող. 49, հեռ. 23-05-10
E-mail: link@lans.am
http://www.link.am

«Նամականիշ» ՊՓԲԸ հայտարարում է մրցույթ

«Նամականիշ» ՊՓԲԸ հայտարարում է փոստային նամականիշերի դիզայնի մրցույթ հետեւյալ թեմաներով.

1. Լեզվի եվրոպական տարի
2. Հայաստանում առաջին ռադիոհաղորդման 75-ամյակը

Մրցույթին մասնակցողները կարող են ծանոթանալ պայմաններին Մաշտոցի 43 հասցեում, հեռ.՝ 56-93-34 աշխատանքային օրերին, ժամը 15:00-18:00, եւ իրենց աշխատանքները ներկայացնել «Նամականիշ» ՊՓԲԸ՝ ք. Երեւան, Սարյան 22 կամ Մաշտոցի 43 հասցեներով, մինչեւ ս. թ. մայիսի 30-ը, ժամը 18:00:

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ
օժանդակության հիմնադրամ հայկական մասնաճյուղ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ը հայտարարում է հայերեն լեզվով ուսուցողական գրականության ստեղծման (բնագրի ստեղծում կամ թարգմանություն) եւ հրատարակության մրցույթ հետեւյալ թեմաներով. 1) Ինտերնետ օգտագործողների համար (ինտերնետային գրագիտության հիմունքներ), 2) Հրատարակություններ ինտերնետում (HTML, Web design, Databases, ASP), 3) Windows NT/2000-ի հիման վրա տեղական ցանցերի ղեկավարում: Դիմումները (ռուսերեն կամ անգլերեն) պետք է ներկայացվեն եւ գրանցվեն ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում մինչեւ ապրիլի 26, 2001 թ.: Անհրաժեշտ տեղեկությունների եւ դիմումի ձեւի համար դիմել հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2, հեռ.՝ 542-119, 541-719, 543-901

e-mail: andranik@osi.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ- 2001
Նվաճումների տասնամյակ

ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ ԵՆՔ ՁԵԶ
դաշնամուրային համերգի
Դաշնակահար
ՍԵՐԳԵՅ ՄԱՐԿԵԼՅԱՆԸ ներկայացնում է
«Բախ եւ ռոք երաժշտություն»
դաշնամուրային համերգը

Համերգը կկայանա
հինգշաբթի, ապրիլի 12-ին, ժամը 18:00-ին,

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի
մեծ դահլիճում
Համերգի հովանավոր՝
Հայաստանի ամերիկյան համալսարան

Մուտքն ազատ է

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ-2001 թ.
Նվաճումների տասնամյակ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 2001-2002 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- Արդյունաբերական ճարտարագիտություն եւ համակարգերի կառավարում
- Ինֆորմացիոն եւ կապի տեխնոլոգիաներ
- Իրավագիտություն
- Համեմատական իրավական ուսմունքներ
- Գործարար ղեկավարում
- Քաղաքագիտություն
- Հասարակական առողջապահություն
- Անգլերենի դասավանդում որպես օտար լեզու

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերենի լավ իմացությունը պարտադիր են:

Փաստաթղթերի ընդունման վերջին ժամկետն է ապրիլի 17-ը, ժ. 15.00:

Տեղեկությունների համար դիմել՝

Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, 19 սենյակ
Հեռ. 51-27-93, 51-27-92

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ ՀՐԱՎԵՐ
Հայաստանի Հանրապետություն
Տրանսպորտի ծրագիր

Երկաթբետոնե եւ փայտյա կոճղեր

Վարկի համարը՝ ՄԶԸ- 3375
Հայտահրավերի/պայմանագրի համարը. 1SB1-001
Հայտահրավերի հրապարակման ամսաթիվը. 2001 թ. մարտի 31

Այս հրավերը հետեւում է "Development Business" ամսագրի 2000 թ. ապրիլի 16-ի թիվ 532 համարում հրապարակված Տրանսպորտի ծրագրի գնումների ընդհանուր հայտարարությունից:

Տրանսպորտի ծրագիրն իրականացնելու նպատակով Հայաստանի Հանրապետությունը Համաշխարհային բանկից (Միջազգային զարգացման ընկերակցություն) ստացել է վարկ: Նախատեսվում է այդ վարկի գումարների մի մասն օգտագործել երկաթբետոնե եւ փայտյա կոճղեր գնելու համար 1SB1-001 պայմանագրով վճարումներ կատարելու համար:

Մրցույթը կղեկավարվի Համաշխարհային բանկի կանոններով եւ ընթացակարգերով:

«ՀՀ Երկաթուղու ենթակառուցվածքներ» ՊՓԲԸ-ը հրավիրում է սահմանված պայմաններին բավարարող հայտատուներին ներկայացնել փակ ծրարով հայտեր.

1. 1520 մմ լայնությամբ երկաթգծի, նախապես լարված երկաթբետոնյա կոճղեր-30866 հատ,
2. 1520 մմ լայնությամբ երկաթգծի փայտյա կոճղեր՝ պատրաստված փշատերեւ ծառատեսակից, հատված չորս կողմից եւ յուղով ներծծված եւ 41450 հատ:

Ընդունման ձեւերն են CIP Վանաձոր, CIP Գյումրի, CIP Մասիս՝ նկատի ունենալով համանուն երկաթուղային կայարանները:

Հայտատուի որակավորման պահանջներն են.

Հայտատուն պետք է ունենա հրապարակված մրցույթի հրավերում նշված գործունեությանը նմանատիպ գործունեության ամենաքիչը երեք տարվա փորձ: Հայտատուն իր հայտին պետք է կցի իր կողմից իրականացված առնվազը երկու պայմանագրի նկարագրություն, ինչպես նաեւ երաշխավորական նամակներ առնվազը երկու առանձին երկաթուղիներից:

Առաքման ժամկետը 2001 թվականի համար որոշվում է հետեւյալ բանաձեւով. պայմանագրի ստորագրում հունիս 2001 թ.+20 շաբաթ, իսկ 2002 թ.-ի համար 2002 թ.-ի մարտի 1:

Մրցույթը կանցկացվի Համաշխարհային բանկի ուղեցույցներով սահմանված միջազգային մրցակցային հայտի ընթացակարգով. «Ուղեցույցներ. ՎԶՄԲ փոխառությունների եւ ՄԶԸ վարկերի ներքո գնումներ», 1995 թ. հունվար (վերանայված 1996 թ. հունվար եւ օգոստոս, 1997 թ. սեպտեմբեր), եւ բաց է գնումների ուղեցույցներով սահմանված բոլոր իրավասու երկրներից հայտատուների համար:

Հետաքրքրված իրավասու հայտատուները կարող են տեղեկություններ ստանալ երկուշաբթի օրվանից մինչեւ ուրբաթ, 9.00-ից -18.00-ը հետեւյալ հասցեներով.

տեխնիկական հարցերով՝
(1) 375005 Երեւան, Տիգրան Մեծ, 50
Հայկական երկաթուղու դեպարտամենտ
Բաղիկյան Սամվել
Հեռ. (374 1) 570 216; 520 428
Ֆաքս (374 1) 573630; 507339

մրցույթին եւ մրցութային փաստաթղթերին վերաբերող հարցերով՝
(2) 375010 Երեւան, Նալբանդյան 28
Տրանսպորտի ԾԻԳ
ՀՀ Տրանսպորտի եւ կապի նախարարություն
Հեռ. (374 1) 58 05 23
Ֆաքս (374 1) 151 856
E-mail: atp@arminco.com

Մրցույթի պայմանները բավարարող հետաքրքրված հայտատուները կարող են ձեռք բերել մրցութային փաստաթղթերի անգլերեն լեզվով լրիվ փաթեթը՝ գրավոր դիմելով Տրանսպորտի ԾԻԳ-ին նշված հասցեով (2), 150 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումարի չափով անհատույց վճարում կատարելով: Վճարման եղանակը կարող է լինել բանկային փոխանցումը Հայիմպեքսբանկում «ՀՀ երկաթուղու ենթակառուցվածքներ» ՊՓԲԸ N.157002080000 հաշվի համարին կամ դրամարկղի չեկի միջոցով: Փաստաթղթերը կուղարկվեն արտասահման օդային կամ ցամաքային փոստով, վերջինիս դեպքում առաքման համար 50 ԱՄՆ դոլար լրացուցիչ վճարումով:

Հայտերը պետք է ներկայացվեն նշված հասցեով՝ (2), մինչեւ 2001 թ. մայիսի 15-ը, ժամը 13.00-ն: Բոլոր հայտերը պետք է ուղեկցվեն մրցութային երաշխիքով հայտի ընդհանուր արժեքի 2%-ի չափով ազատ փոխանակելի արժույթով: Ուշացած հայտերը կմերժվեն:

Հայտերը կբացվեն հայտատուների մասնակցել ցանկացող ներկայացուցիչների ներկայությամբ 2001 թ. մայիսի 15-ին, ժամը 13.30-ին, նշված հասցեով (2):

@rminco Global Telecommunications **Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում: *խանդյան 50: Հեռ. 575823:***

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 4. 04. 2001 գինը՝ 100 դրամ